

POLICEJNÍ AKADEMIE ČESKÉ REPUBLIKY V PRAZE

Fakulta bezpečnostní právní
Katedra policejních činností

Evropská pohraniční a pobřežní stráž se zaměřením na její aktivity při společné integrované analýze rizik a hodnocení zranitelnosti

Bakalářská práce

**European Border and Coast Guard focusing on its activities in joint integrated
risk analysis and vulnerability assessment**

Bachelor thesis

Vedoucí práce

JUDr. Miloslav Smetana

Vypracoval

Ladislav Horváth

PRAHA

2024

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že předložená práce je mým původním autorským dílem, které jsem vypracoval samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem čerpal, v práci řádně cituji a jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

V Praze 10. března 2024

Ladislav Horváth

Poděkování

Tímto bych rád poděkoval svému vedoucímu bakalářské práce JUDr. Miloslavovi Smetanovi a to především za jeho trpělivost, ochotu, doporučení a rady, které mi věnoval během konzultací pro zdárné zpracování a dokončení této práce.

Anotace

Tato bakalářská práce se zabývá Evropskou pohraniční a pobřežní stráží (Frontex) a zaměřuje se na její aktivity v oblasti společných integrovaných rizik a hodnocení zranitelnosti. Práce je rozdělena do teoretické, praktické části a závěru. V teoretické části jsou představeny základní koncepty a struktura související s činností agentury Frontex a s analýzou rizik a hodnocení její zranitelnosti. V praktické části je popsána dlouholetá spolupráce České republiky s agenturou Frontex, včetně popisu náboru členů z řad Policie České republiky a jejich případného nasazení do společných operací. Práce vznikla na základě kvantitativního, analyticky – empirického výzkumu, komparační metody, zvolené odborné literatury, internetových a jiných zdrojů a již zmíněným řízeným rozhovorem a jeho vyhodnocením.

Klíčová slova

Frontex, migrace, policejní spolupráce, Evropská Unie, Schenghen, vnější hranice.

Anotation

This bachelor's thesis deals with the European Border and Coast Guard Agency (Frontex), focusing on its activities in joint integrated risk analysis and vulnerability assessment. This bachelor's thesis is divided into a theoretical and a practical part, in the theoretical part of the thesis the basic concepts and structure related to the operations of the Frontex agency and the risk analysis and assessment of its vulnerability are presented. In the practical part of the thesis, the cooperation of the Czech Republic with the Frontex agency is presented, including a description of the recruitment of members of the Police of the Czech Republic and their eventual dispatch to joint operations. The work was created on the basis of quantitative, analytically-empirical research, comparative method, selected professional literature, Internet and other sources and the already mentioned guided interview and its evaluation.

Key words

Frontex, migration, police cooperation, European Union, Schengen, external borders

Seznam zkratek

CIRAM	Společný integrovaný model analýzy rizik
EA	Evropská agentura
EBCGT	Evropská pohraniční a pohraniční stráž
EK	Evropská komise
EP	Evropský parlament
ER	Evropská rada
ES	Evropské společenství
EU	Evropská unie
NEPaR	nařízení Evropského Parlamentu a Rady
Eurojust	Evropská agentura pro justiční spolupráci
Europol	Evropský policejní úřad
Eurosur	Systém monitorování evropských hranic
ETIAS	Evropský systém cestovních informací a povolení
FADO	Systém sdílení vyobrazení pravých, padělaných a pozměněných dokladů
FIND	Finanční, digitální a bezpečnostní divize
Frontex	Evropská pohraniční a pobřežní stráž
Interpol	Mezinárodní organizace kriminální policie
Nařízení EU	Nařízení Evropské unie
NFPOC	Národní kontaktní bod pro operativní spolupráci
Parlament EU	Parlament Evropské unie
RABIT	Tým rychlého nasazení
Rada EU	Rada Evropské unie
Rada EP	Rada Evropského parlamentu
Rada ES	Rada Evropského společenství
ŘMPS	Ředitelství pro mezinárodní policejní spolupráci
PČR	Policie české republiky
ČR	Česká republika

Obsah

Úvod	10
TEORETICKÁ ČÁST	12
1 Terminologie základních pojmu týkající se agentury Frontex	12
2 Agentura Frontex	14
2.1 Důvod vzniku agentury Frontex, její reforma a historie.....	14
2.2 Komparační analýza zakládajících nařízení agentury Frontex	16
2.2.1 Změny v nařízeních v obecné formě.....	16
2.2.2 Okruh změn v nařízeních v oblasti úkolů agentury	17
2.2.3 Hlavní postupné změny v nařízeních v úkolech agentury	18
2.2.4 Důvod změn v rozšíření úkolů a pravomocí agentury	20
2.3 Hlavní úkoly agentury Frontex	20
2.4 Úlohy agentury Frontex, jejich vymezení.....	22
2.4.1 Hlavní úlohy agentury Frontex	23
2.5 Struktura agentury Frontex.....	24
2.6 Kategorizace příslušníků Agentury Frontex.....	28
2.7 Kategorizace příslušníků v praxi.....	29
2.8 Profily příslušníků EBCGT	31
2.9 Financování Frontexu.....	33
3 Analýzy rizik	35
3.1 Strategická analýza rizik.....	36
3.2 Analýza operačních rizik.....	36
3.3 Analýza třetí země.....	37
3.4 Obecné shrnutí analýzy rizik z praxe.....	37
3.4.1 Analýza rizik v operační oblasti.....	38
3.4.2 Analýza rizik z poznatků a sběrných dat mimo operační oblast.	38
3.5 Analýza rizik v oblasti nelegální migrace na KŘP Ústeckého kraje	39
4 CIRAM – Vysvětlení modelu a jeho význam	42
4.1 CIRAM - právní ustanovení	42
4.2 Historie CIRAM.....	43

4.3	CIRAM v ČR	43
4.4	CIRAM – jeho využití	44
5	EUROSUR – Definice a právní ustanovení.....	46
5.1	Eurosur – cíl a jeho využití	46
5.2	Eurosur a jeho složky	46
5.3	Rozdíl mezi IS CIRAM a IS Eurosur	47
6	Analýza rizik a její hodnocení zranitelnosti	48
6.1	Hodnocení zranitelnosti, význam a postup	48
6.2	Hodnocení zranitelnosti – faktory k provedení.....	49
6.3	Hodnocení zranitelnosti – závěr a cíl.....	50
6.4	Vyhodnocení konkrétního případu s vazbou na nelegální migraci	50
PRAKTICKÁ ČÁST.....	51	
7	Národní kontaktní bod pro operativní spolupráci, jeho úkoly, funkce, cíl, struktura a umístění	51
7.1	Proces před vysláním policistů do aktivit Frontexu	52
7.2	Přesun policistů do místa působení.....	54
7.3	„Briefing“ – seznámení se s operační oblastí	55
7.4	Výkon služby v operační oblasti	56
7.5	Ukončení mise, návrat na domovské útvary	57
8	Řízený rozhovor, jeho způsob provedení	58
8.1	Respondent č. 1	59
8.2	Respondent č. 2	59
8.3	Respondent č. 3	60
8.4	Analýza dat z řízených rozhovorů.....	60
8.5	Zjištěné skutečnosti z provedených rozhovorů	61
Závěr	63	
Použitá literatura	68	
Přílohy	71	

Úvod

Jako aktivní člen Evropské agentury pro pohraniční a pobřežní stráž (dále jen Frontex) jsem se rozhodl zvolit téma této bakalářské práce „Evropská pohraniční a pobřežní stráž se zaměřením na její aktivity při společné integrované analýze rizik a hodnocení její zranitelnosti“ a to zejména z důvodu mého přímého zapojení do zahraničních operací v rámci této organizace.

Tato bakalářská práce se tak bude opírat o praktické zkušenosti z první linie, což mi umožní ojedinělým autentickým pohledem vysvětlit aktivity, postupy a výzvy, kterým Frontex čelí ve své škále úkolů a činností, které provádí v souvislosti s výkonem ochrany vnějších hranic Evropské unie (dále jen EU).

Tento přístup mi umožní uvést názor jako člena Frontexu a nabídne náhledy a názory z praxe, které by mohly přispět k hlubšímu pochopení problematiky pohraniční bezpečnosti a analýzy rizik. Doufám, že tato práce poskytne cenný příspěvek k poznání samotného Frontexu.

Uvedené téma mé práce jsem si zvolil i z důvodu, že význam ochrany hranic a řízení migračních toků získává stále větší pozornost v rámci EU, proto se Frontex, stal klíčovým bezpečnostním prvkem v rámci ochrany vnějších hranic EU, tedy tato agentura hraje zásadní roli v monitorování, posilování a ochraně schengenského prostoru.

Z vlastní praxe se budu snažit vysvětlit i pojem analýza rizik, která slouží k identifikaci potenciálních hrozob a k efektivnímu předcházení nelegální migrace, zločinu a terorismu. S uvedenou analýzou rizik je úzce spojeno i hodnocení zranitelnosti, které se pak týká posouzení slabých míst, rizik a hrozob na vnějších hranicích. Na základě toho jsou přijímány opatření sloužící k posílení těchto možných rizik.

Práce se člení na teoretickou a praktickou část, dle zadání bakalářské práce je v teoretické části uvedena charakteristika samotného Frontexu, jeho vznik a historie,

postavení v EU, jeho organizační struktura fungování a hlavní úkoly. Dále zde bude vyjasněna co je analýza rizik, co je jejím předmětem a její úkoly, které analýza rizik plní v souvislosti s Frontexem. Zejména zde bude brán zřetel na popsání hlavních úkolů analytických systémů CIRAM a EUROSUR.

V praktické části je uvedena spolupráce České republiky s Frontexem, konkrétně s Národním kontaktním bodem pro operativní spolupráci známou pod zkratkou NFPOC, včetně popisu náboru příslušníků Policie České republiky, jejich případné vyslání do společných operací a jejich ukončení. Dále zde bude také popsán organizační článek v rámci Krajského ředitelství policie Ústeckého kraje, který provádí analýzu rizik v souvislosti se zachycenou nelegální migrací v Ústeckém kraji. Nedílnou součástí této práce je i řízený rozhovor se třemi současnými národními členy Frontexu.

Bakalářská práce vznikla na základě kvantitativního, analyticky – empirického výzkumu, komparační metody, zvolené odborné literatury, internetových a jiných zdrojů a již zmíněným řízeným rozhovorem a jeho vyhodnocením.

Cílem této bakalářské práce bylo provést podrobné posouzení aktivit a metod Frontexu související se společnou analýzou rizik a hodnocením její zranitelnosti. Konkrétně bylo zkoumáno, jak Frontex tuto analýzu rizik provádí a k čemu její výsledky směřují.

Závěr byl věnován vlastnímu hodnocení celého Frontexu, k jeho celkovému působení, uvedení negativních jevů a navržení možných opatření vedoucí ke zlepšení výkonu služebních povinností českých policistů na vnějších hranicích pod touto agenturou.

TEORETICKÁ ČÁST

1 Terminologie základních pojmu týkající se agentury Frontex

Jako velmi důležité a nezbytné považuji v této části mé bakalářské práce uvést základní pojmy a jejich definice, které jsou relevantní pro samotný výkon Frontexu na vnějších hranicích EU.

Ačkoli by se dalo uvést velké množství pojmu, které jsou jednotlivě definovány v článku 2 v základním psaném pilíři pro Frontex, kterým je Nařízení Evropského parlamentu (dále jen „EP“) a Rady EU 2019/1896 ze dne 13. listopadu 2019 o Evropské pohraniční a pobřežní stráži a o zrušení nařízení EU č. 1052/2013 a č. 2016/1624 (dále jen „NEPaR 2019/1896“), budu se snažit vlastními slovy vysvětlit ty nejdůležitější.

Nezákladnější pojmy ve spojitosti s Frontexem jsou bezesporu vnější a vnitřní hranice, schengenský stát, migrace a nelegální migrace.

Vnitřní hranice – v rámci Schengenského prostoru jsou hranice mezi jednotlivými zeměmi, které se připojily k Schengenské dohodě. Díky této dohodě byly zrušeny kontroly na vnitřních hranicích mezi členskými státy, což umožňuje volný pohyb osob, zboží, služeb a kapitálu. To znamená, že pokud cestujete mezi dvěma zeměmi v rámci Schengenského prostoru, obvykle není nutné projít pasovou kontrolou na hranicích. Nicméně, i přesto mohou být na některých místech prováděny náhodné kontroly za účelem zajištění bezpečnosti a případného ohrožení konkrétního státu. Vnitřní hranicí v rámci České republiky se jako příklad dá uvést hranice se Slovenskem, Německem, Polskem a Rakouskem, tedy se zeměmi, které jsou členy Schengenského prostoru a zároveň v EU.

Vnější hranice – vnější hranice jsou hranice mezi členskými státy Schengenské dohody a zeměmi, které mezi takové státy nepatří. Na vnějších hranicích se

provádějí kontroly osob, věcí, dopravních prostředků a jiné další bezpečnostní opatření, aby se zajistilo řádné dodržování překročení těchto hranic. Cílem kontrol na vnějších hranicích je chránit bezpečnost a integritu Schengenského prostoru. Jako příklad se dá uvést hranice mezi Maďarskem a Srbskem.

Schengenský stát – stát tvořící součást schengenského prostoru, který zrušil provádění kontrol na vnitřních hranicích a podílí se na schengenské spolupráci. Tímto státem je mimo jiné i Česká republika.

Migrace – přesun jednotlivců i skupin v prostoru, který je spolu s porodností a úmrtností klíčovým prvkem v procesu populačního vývoje a výrazně ovlivňuje společenské a kulturní změny obyvatel na všech úrovních. S ekonomickým rozvojem se intenzita migrace neustále zvyšuje. Migrace může být krátkodobá, dlouhodobá, trvalá i opakovaná (cirkulární).¹

Legální migrace – zahrnuje osoby, které vlastní platný cestovní doklad opatřený vízem, je-li potřebné, a splňují další podmínky pro vstup na území daného státu nebo vlastní platné povolení pobytu.²

Nelegální migrace – se týká přesunů osob přes hranice do zemí, které neproběhly v souladu s platnými zákony a předpisy. Tento termín označuje situaci, kdy jednotlivci vstupují do zemí bez řádného povolení. Příkladem nelegální migrace může být skupina osob, která překračuje hranice do zemí bez příslušných cestovních dokladů nebo platných povolení k pobytu.

¹ Slovníček pojmu. *Migrace*. Online. Dostupné z: <<https://www.mvcr.cz/migrace/clanek/slovnicek-pojmu.aspx>> [cit. 2023.11.29].

² SMETANA, Miloslav. *Činnost cizinecké policie I.* 1. vydání. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze. 2021. 184 s. ISBN 978-80-7251-526-4. s. 15

2 Agentura Frontex

Evropská agentura Frontex (European Border and Coast Guard Agency) byla prvně založena nařízením EP a Rady EU č. 2007/2004 ze dne 26. října 2004 (dalšími nařízeními upravující činnost a úkoly Frontexu se budu věnovat v dalších kapitolách). Sídlí ve Varšavě v Polsku a jejím hlavním úkolem je sledování a kontrola na vnějších hranicích EU s cílem zajištění bezpečnosti a ochrany těchto hranic. Frontex působí jako koordinační a podpůrný orgán, který spolupracuje s členskými státy a dalšími orgány EU.

Agentura provádí různé aktivity a operace, včetně policejní spolupráce, sledování nelegální migrace, podpory návratu migrantů do zemí původu a poskytování technického vybavení na hranicích. Frontex také poskytuje školení a vzdělávání pro pracovníky na hranicích a spolupracuje s třetími zeměmi. V roce 2019 získala rozšířené pravomoci na provádění vlastních operací na hranicích členských států. Frontex je tak důležitou součástí evropského systému zajišťování bezpečnosti na vnějších hranicích EU.

2.1 Důvod vzniku agentury Frontex, její reforma a historie

Cílem a důvodem k vytvoření Evropské agentury pro řízení operativní spolupráce na vnějších hranicích členských států EU bylo přijetí nových členských států do EU. V této době se vyskytly prvotní obavy, že právě tyto nové země mohou mít problémy s ochranou svých hranic. Státy Německo a Itálie navrhly Radě Evropy koncept Evropské hraniční stráže. Důvodem byly například útoky na Světové obchodní centrum v New Yorku ve Spojených státech Amerických z 11. září 2001, ale i celková obava před hrozícím terorismem a z toho plynoucí nutnosti posílení a zabezpečení hranic EU. Tento návrh byl celkově kladně přijat a dostalo se mu podpory od

ostatních členských států, ale také i od Evropského parlamentu a od Evropské komise³.

Jediné negativní postoje měla Velká Británie a skandinávské státy, které zastávaly názor, že je na každém samostatném státu, jak by si měl hlídat a zabezpečovat své hranice. Právě tato reakce zmíněných států vedl k debatám o potřebě vytvořit celý systém, který by byl přínosný a efektivní při řízení kontroly vnějších hranic EU a ER vyzvala státy k další spolupráci na vytvoření mechanismu ochrany vnějších hranic.

Tedy vznik Frontexu byl důsledkem rozhovorů a debat o Evropské hraniční stráži. Přímým důsledkem těchto debat a jednání o Evropské pohraniční stráži je právě vznik této agentury a to dle nařízení Rady ES č. 2007/2004 o zřízení Evropské agentury pro řízení operativní spolupráce na vnějších hraničích členských států EU. Frontex začala fakticky fungovat od 1. května 2005 a od té doby pomáhá členským státům s prováděním operativních úkolů na vnějších hraničích prostřednictvím společných operací, zásahům rychlé reakce na hraničích i nepochybně i analýzou rizik, dále také o výměnu informací, vztahy se třetími zeměmi a navracením navracených osob. Sídlo agentury bylo umístěno do Varšavy v Polsku.

Reforma Frontexu proběhla v roce 2016, kdy zatím původní nařízení Rady (ES) č. 2007/2004 bylo zrušeno nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/1624 ze dne 14. září 2016.

Jako hlavní důvod zrušení původního nařízení z roku 2004 bylo s ohledem na stávající a v tu dobu probíhající migrační krizi z roku 2015, která se stala hlavním tématem ve všech členských zemích EU. Hlavním úkolem Frontexu se stal boj proti nelegální migraci osob z třetích zemí směrem do členských států EU, boj proti terorismu, ale i posílení navracení osob, kteří nemají nárok na mezinárodní ochranu.

³ HRABÁLEK, Martin. *Ochrana hranic EU a role agentury FRONTEX v ní: Teorie a modely evropské integrace*. Joštova 10, 602 00 Brno: Masarykova univerzita, 2012. ISBN 978-80-210-5988-7. , s. 63-68

Další hlavní reforma Frontexu proběhla na základě prozatím posledního Nařízení evropského parlamentu a Rady EU 2019/1896 ze dne 13. listopadu 2019 o Evropské pohraniční a pobřežní stráži a o zrušení Nařízení EU č. 1052/2013 a č 2016/1624 Evropského parlamentu a Rady EU 2019/1896. Toto nařízení Evropského parlamentu a Rady EU z roku 2019 stanovilo, že za provádění evropské integrované správy hranic má sdílenou odpovědnost Frontex a příslušné orgány členských států.

Obecně lze uvést, že toto nařízení vzniklo právě na základě zefektivnění ochrany vnějších hranic a řešení problematiky migrace a bezpečnosti. Cílem tohoto posledního nařízení je posílit a koordinovat spolupráci členských států a Frontexu, aby bylo dosaženo vyšší úrovně bezpečnosti a stability v rámci EU.

2.2 Komparační analýza zakladajících nařízení agentury Frontex

V této podkapitole srovnám hlavní změny v nařízeních, kterými vznikl a poté se reformoval Frontex. Těmito nařízeními jsou:

1. Nařízení Rady ES č. 2007/2004 o zřízení Evropské agentury pro řízení operativní spolupráce na vnějších hranicích členských států EU ze dne 26. října 2004 (**dále jen nařízení č. 1**).
2. Nařízení Evropského Parlamentu a Rady EU 2016/1624 ze dne 14. září 2016 o Evropské pohraniční a pobřežní stráži a o změně nařízení Evropského parlamentu a Rady EU 2016/399 a zrušení nařízení Evropského parlamentu a Rady ES č. 863/2007, nařízení Rady ES č. 2007/2004 a rozhodnutí Rady 2005/267/ES (**dále jen nařízení č. 2**).
3. Nařízení Evropského parlamentu a Rady EU 2019/1896 ze dne 13. listopadu 2019 o Evropské pohraniční a pobřežní stráži a o zrušení Nařízení EU č. 1052/2013 a č. 2016/1624 (**dále jen nařízení č. 3**).

2.2.1 Změny v nařízeních v obecné formě

Již ze samotného názvu jednotlivých nařízení lze odvodit pojmenování a poté následné přejmenování agentury Frontex. V prvním nařízení se agentura

pojmenovala jako Evropská agentura pro řízení operativní spolupráce na vnějších hranicích členských států EU. Tento název byl poté upraven následujícím nařízením č. 2, kterým byla agentura přejmenována na Evropskou pohraniční a pobřežní stráž. V nařízení č. 3 je název totožný jako v předešlém. Další hlavní změnou je struktura nařízení a její obsahová stránka.

V nařízení číslo 1 je celkem charakterizováno 9 hlavních úkolů agentury, má 34 článků a je o 11 stranách.

Nařízení číslo 2 má již definováno 25 hlavních úkolů, je v něm uvedeno 83 článků a má celkem 76 stran.

Nařízení číslo 3 je nejrozsáhlejší, kdy má uvedeno celkem 37 hlavních úkolů agentury, obsahuje 124 článků a má 138 stran.

Ze shora uvedeného je zřejmé, že se agentura postupně vyvíjela, zákonodárci EU na základě reagování na dění ve světě a zejména na zhoršení situace na vnějších hranicích schengenského prostoru v oblasti neoprávněné migrace, postupně do svých dalších nařízení zanesli agentuře nové úkoly a tím tak rozšířili její pravomoci.

2.2.2 Okruh změn v nařízeních v oblasti úkolů agentury

Nařízení č. 1 se týká zřízení agentury EU pro správu operační spolupráce na vnějších hranicích členských států EU.

Toto nařízení bylo později nahrazeno novým nařízením č. 2, které zohledňuje změny v roli a odpovědnosti Frontex, které stanoví pravidla pro operaci bezpečnosti na vnějších hranicích EU prováděné Frontexem. Toto nařízení přináší nové pravomoci agentury a upřesňuje postupy při provádění operací na ochranu vnějších hranic EU.

Nařízení č. 3 stanoví nový právní rámec pro činnost Frontexu. Toto nařízení posiluje efektivitu a schopnost agentury při plnění svých úkolů v ochraně vnějších

hranic EU. Zahrnuje například podporu schopnosti agentury provádět operace na ochranu vnějších hranic, lepší koordinaci s členskými státy a zajištění souladu s lidskými právy.

Celkově jsou poslední dvě nařízení zaměřena na posílení a rozšíření pravomocí Frontexu v oblasti ochrany vnějších hranic EU a zajištění její efektivní a účinné činnosti.

2.2.3 Hlavní postupné změny v nařízeních v úkolech agentury

Nařízení č. 1 - toto nařízení se zaměřuje především na řízení Frontexu a definování jejich základních úkolů. Mezi úkoly patří poskytování technické a operativní pomoci těchto států, koordinace provádění společných operací na ochranu vnějších hranic, monitorování a hodnocení situace na vnějších hranicích EU, provádění analýzy rizik a také rozvoj a provádění výzkumu v oblasti technických pomocíek pro ochranu hranic a migrace.

Nařízení č. 2 - toto nařízení přináší rozšíření úkolů Frontexu v rámci operací na ochranu vnějších hranic EU. Mezi nové úkoly patří například plánování a provádění společných operací za účelem zjišťování a omezení nelegálního přistěhovalectví a obchodu s lidmi, poskytování návratové podpory v rámci států, a účast na povinnostech souvisejících rovněž s humanitárními operacemi.

Oproti nařízení č. 1 má navíc úkoly spočívající v monitoringu migračních vln pomocí styčných důstojníků v konkrétní zemi, je zde prvně definován úkol o vytvoření týmu rychlé reakce a vytvoření technické rezervy pro její náhlé využití. Také se zde hovoří o zřízení spolupráce s Europolem⁴ a Eurojustem⁵ a vytvoření

⁴ *EUROPOL*. Sídlí v nizozemském Haagu. Jeho posláním je podporovat své členské státy při předcházení a boji proti všem formám závažné mezinárodní a organizované trestné činnosti, kyberkriminalitě a terorismu. Kromě toho spolupracuje s řadou partnerských zemí mimo EU a s mezinárodními organizacemi. Online. Dostupné z: <<https://www.europol.europa.eu/about-europol:cs>> [cit. 2024.01.24].

⁵ *EUROJUST*. Agentura Evropské unie pro justiční spolupráci v trestních věcech, je jedinečné centrum se sídlem v Nizozemském Haagu, v jehož rámci vnitrostátní justiční orgány úzce spolupracují

informačního systému Eurosur⁶, je zde také stanoven úkol k vytvoření eskortního oddělení pro návratové operace osob a vytvoření sil a prostředků za účelem provádění výslechů neoprávněně migrujících osob a snímání jejich daktyloskopických otisků prstů a dlaní. V tomto nařízení je navíc oproti prvnímu uveden úkol o zřízení postupu pro předávání informací osobám, které potřebují mezinárodní ochranu nebo chtějí o ní požádat a využívání vyspělé technologie ostrahy k ochraně vnějších hranic.

Nařízení č. 3 - toto nařízení přináší další posílení a upřesnění úkolů Frontexu v souvislosti s ochranou vnějších hranic EU, které jsou uvedeny v nařízení číslo 1 a 2.

Oproti nařízení číslo 2 vyjmenovává i zcela nové úkoly, jako je například: monitorování operativních potřeb členských států souvisejících s návratovými operacemi, sledování a dodržování základních práv při všech činnostech agentury, podporování a rozvíjení IS Eurosur, zlepšení a zrychlení procesu návratových operacích, kontrola kvality lidských zdrojů a technického vybavení a kapacity stálého útvaru, včetně náboru a odborné přípravy svých zaměstnanců, v rámci podpůrných týmů pro řízení migrace v hotspotech⁷ vysílá operativní pracovníky k vedení pohovorů a snímání daktyloskopických otisků plus nově je zde navíc přidán úkol zjišťování totožnosti. Je zde prvně uveden informační systém Fado⁸ a povinnost plnit

při boji proti závažné přeshraniční organizované trestné činnosti. Online. Dostupné z: <<https://www.eurojust.europa.eu/cs/node/47/kdo-jsme>> [cit. 2024.01.24].

⁶ EUROSUR. Evropský systém ostrahy hranic, zřízen v roce 2013, je rámcem pro výměnu informací a spolupráci mezi čl. státy a ag. Frontex s cílem zlepšit situační povědomí a zvýšit schopnost reakce na vnějších hranicích. Online. Dostupné z: https://home-affairs.ec.europa.eu/policies/schengen-borders-and-visa/border-crossing/eurosur_en [cit. 2024.01.24].

⁷ HOTSPOT. Místo nebo oblast na vnějších hranicích EU, které má zvýšený výskyt příchozích migrantů a uprchlíků.

⁸ FADO. Systém umožňuje mezi zeměmi EU rychlé sdílení vyobrazení pravých, padělaných a pozměněných dokladů, aby bylo možné podpořit boj proti falšování dokumentů a dokladů totožnosti. Online. Dostupné z: <<https://eur-lex.europa.eu/CS/legal-content/summary/combatting-document-fraud-fado-image-archiving-system.html>> [cit. 2023.12.12].

úkoly svěřené agentuře podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1240⁹, k novým úkolům patří i zajištění a fungování ústřední jednotky ETIAS¹⁰.

2.2.4 Důvod změn v rozšíření úkolů a pravomocí agentury

Nařízení o Frontexu byly změněny s cílem navýšení evropské bezpečnosti a ochrany vnějších hranic EU. Existovalo několik důvodů, které vedly k potřebě rozšíření úkolů a to zejména díky zvyšujícímu se migračnímu tlaku.

Úpravy nařízení o Frontexu byly navrženy s ohledem na podporu schopností EU reagovat na nelegální migraci. Posílení pravomocí a kapacit Frontexu mělo za cíl, aby agentura lépe koordinovala a přispívala k účinnému dohledu a boji proti nelegální migraci a s ní spojenými další trestnou činností.

Zavedení jasnějších pravidel, postupů a úkolů mělo zajistit, že Frontex bude plnit své úkoly v souladu s evropskými normami a právy. Cílem těchto změn bylo zlepšit schopnost EU čelit migračním výzvám, zajistit ochranu a dohled nad vnějšími hranicemi a zvýšit transparentnost a odpovědnost při řešení těchto problémů.

2.3 Hlavní úkoly agentury Frontex

Již se samotného názvu Evropská pohraniční a pobřežní stráž se dá vyvodit, že hlavními úkoly agentury Frontex je ochrana hranic a pobřeží EU. Většina lidí z mého okolí a i já samotný, když se hovoří o policistech Frontexu, tak si vybavím buď policejní příslušníky, kteří působí v zahraničních ve společných operacích, kteří mají na pravé ruce modrou pásku s nápisem Frontex, nebo přímé stálé příslušníky pohraniční stráže agentury Frontex, kteří jsou oděny v modrých uniformách a vykonávají pohraniční nebo mořskou hlídkovou policejní činnost.

⁹ Nařízení o zlepšení získávání a srovnávání otisků prstů a DNA v rámci EU".

¹⁰ ETIAS. Evropský systém cestovních informací a povolení. Jedná se o elektronický systém, který zavádí Evropská unie (EU) pro kontrolu cestujících ze zemí bez vízové povinnosti, kteří chtějí vstoupit do schengenského prostoru. Online. Dostupné z: <https://mzv.gov.cz/milano/cz/konzularni_a_vizove_informace/aktuality/vstup_do_zemi_eu_etias_od_ruku_2024.html> [cit.2024.01.20].

Nařízením Evropského parlamentu a rady (EU) 2016/399 ze dne 9. března 2016 je přesně definován pojem „**příslušníkem pohraniční stráže**“ je jakýkoliv veřejný činitel, který je v souladu s vnitrostátními právními předpisy přidělen na hraniční přechod nebo na hranice nebo do bezprostřední blízkosti takové hranice a který plní úkoly ochrany hranic v souladu s tímto nařízením a s vnitrostátními právními předpisy¹¹.

Mezi hlavní úkoly agentury Frontex dle mého hlediska patří posílení ochrany hranic v hostující zemi proti ilegální migraci, nedovoleného obchodování s omamnými a psychotropními látky a lidmi, nebo poskytování členským státům EU, ale i ostatním evropským státům, kteří nejsou v EU technickou a taktickou pomoc, která jim pomáhá právě s těmito hlavními problémy¹².

Odborněji řečeno se dá však říci, že agentura Frontex poskytuje dodatečnou podporu členům donucovacích orgánů z členských států EU a přidruženým zemím Schengenu při zajišťování bezpečnosti vnějších hranic prostřednictvím lodí, letadel a vybavení. Neustále sleduje vnější hranice EU a poskytuje aktuální informace a varování členským státům EU a zemím přidruženým k Schengenu o případných rizicích nebo zvýšené ilegální migraci osob.

Frontex hraje stále větší roli při procesu navrácení jedinců z tzv. návratových operací, kteří nemají povolení zůstat v EU, do jejich původních zemí.

Jako další úkol je třeba zmínit, že je schopna okamžitě poskytnout pohraniční a pobřežní ochranu a vybavení členským státům EU a zemím připojeným k Schengenu, které čelí výjimečným situacím na svých vnějších hranicích a to v počtu až 1500 příslušníků rezervního týmu.

¹¹ Nařízení evropského parlamentu a rady (EU) 2016/399, ze dne 9. března 2016, kterým se stanoví kodex Unie o pravidlech upravujících přeshraniční pohyb osob (Schengenský hraniční kodex).

¹² FRONTEX. *Frontex at a glance*. Varšava: Frontex, 2012, ISBN 987-92-95205-12-3, s.4

Dále hodnotí a analyzuje rizika a nebezpečí ohrožení bezpečnosti hranic EU. Vytváří přehledy modelů a trendů v oblasti nelegální migrace a přeshraniční trestné činnosti na vnějších hranicích.

Provádí každoroční hodnocení kapacity a připravenosti každého státu, který je členem EU a také země přidružené k Schengenu, na to, aby byly schopny čelit výzvám na svých vnějších hranicích, včetně migračního tlaku.

Vysílá styčné důstojníky do členských států EU, aby získala úplný obraz o ochraně hranic na úrovni EU.

Hlavní úkoly jsou však striktně definovány v Nařízení evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1896 ze dne 13. listopadu 2019 o Evropské pohraniční a pobřežní stráži a o zrušení nařízení (EU) č. 1052/2013 a (EU) 2016/1624, kapitola II, fungování evropské pohraniční a pobřežní stráže, oddíl - úkoly Evropské agentury pro pohraniční a pobřežní stráž, článek 10.

2.4 Úlohy agentury Frontex, jejich vymezení

Přesné úlohy agentury Frontex jsou uvedeny v jejím zakládajícím právním rámci, kterým je nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 2019/1896, samotné úlohy agentury jsou uvedeny v článku 7. Zde je obecně uvedeno, že Frontex je zodpovědný za provádění řady činností, včetně koordinace společných operací, technické a operační podpory, analýzy rizik a podpory v oblasti migrace a azylu, spolupráce evropskými organizacemi, podpora výzkumu a vývoje v oblasti ochrany vnějších hranic a dalších činností souvisejících s posílením a zajištěním vnějších hranic EU¹³.

Kromě zakládajícího právního rámce jsou úlohy agentury Frontex dále upřesňovány v ročních pracovních programech, ve strategických dokumentech

¹³ Čl. 7 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1896 ze dne 13. listopadu 2019, o Evropské pohraniční a pobřežní stráži a o zrušení nařízení (EU) č. 1052/2013 a (EU)

a v dalších právních předpisech a směrnic, které jsou přijímány na základě potřeb a priorit EU a členských států.

2.4.1 Hlavní úlohy agentury Frontex

Koordinace operačních aktivit: Frontex koordinuje a podporuje společné operační činnosti na vnějších hranicích EU. Jedná se o provádění společných přeshraničních operací, včetně pohraničního dozoru, kontroly migrace a záchranných operací.

Technická podpora: Frontex poskytuje technickou podporu státům, včetně poskytování technických prostředků (např. monitorovací zařízení, drony) a odborného poradenství v oblasti pohraničního řízení a bezpečnosti. Spolupráce: Frontex mezinárodní kooperace a mezinárodní spolupráce se státy a dalšími relevantními subjekty, jako jsou agentury EU, organizace a třetí země. Cílem je navazovat a posilovat společnou spolupráci a výměnu informací.

Výzkum a analýza: Frontex provádí výzkum a analýzu potenciálních rizik a ohrožení spojených se zajištěním vnějších hranic EU. Tato činnost zahrnuje sběr a analýzu informací o migraci, přeshraničním zločinu a jiných hrozbách.

Řízení migrace a azylu: Frontex hraje roli v pozadí a koordinaci členských států při migračních a azylových výzev na vnějších hranicích EU. To zahrnuje podporu ve správě návratů nelegálních migrantů a spolupráci s žadateli o azyl nebo mezinárodní ochranu.

Přístup k údajům a informacím: Frontex nabízí výměnu a sdílení informací mezi členskými státy v reálném čase. Tato spolupráce a sdílení zahrnuje analytické nástroje, databáze a informační systémy Frontexu.

Podpora ve vzdělávání a školení: Frontex poskytuje odbornou podporu a školení v oblasti pohraniční kontroly a správy hranic, aby se zvýšila jejich schopnost reagovat na migraci a zajištění vnějších hranic EU.

2.5 Struktura agentury Frontex

Strukturu agentury Frontex tvoří správní rada, výkonný ředitel a jeho tři zástupci, úředník pro otázky základních práv, poradní fórum a výkonné divize agentury.

Správní rada

Správní rada schvaluje rozpočet a ověřuje jeho plnění, jmenuje výkonného ředitele a jeho zástupce a zajišťuje transparentnost rozhodovacích postupů agentury. Výkonný ředitel je jakožto právní zástupce agentury za svou činnost přímo odpovědný tomuto správnímu orgánu. Rada, která se schází dvakrát do roka, je složena ze zástupců nejvyšších představitelů pohraničních orgánů 27 členských států EU a ze dvou členů Evropské komise. Do správní rady vysílají svého zástupce také Island, Lichtenštejnsko, Norsko a Švýcarsko, které nejsou členskými státy EU, ale jsou zeměmi přidruženými k Schengenu¹⁴. Správní rada předkládá každoročně Evropskému parlamentu a Radě veškeré informace týkající se výsledku hodnoticích postupů prováděných agenturou.

Výkonný ředitel

Agentura je řízena výkonným ředitelem, který vykonává své povinnosti zcela nezávisle, aniž by však byly dotčeny pravomoci Evropské Komise a správní rady agentury. Novým šéfem Frontexu se stal Holanďan Hans Leijtens, který nahradil Francouze Fabrice Leggeriho. Výkonný ředitel nevyžaduje ani nepřijímá pokyny od žádného subjektu ani vlády. Za svou činnost je odpovědný správní radě agentury¹⁵.

Zástupce výkonného ředitele

Zástupci výkonného ředitele Agentury Frontex jsou v počtu tří osob, kdy v jeho v nepřítomnosti plní jeho kompetenční úkoly a povinnosti.

¹⁴ Evropská Unie. Frontex. *Správní rada*. Online. Dostupné z: <https://www.frontex.europa.eu/cs/online/spravni-rada/> [cit. 2023.01.12].

¹⁵ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1896 ze dne 13. Listopadu 2019 o Evropské pohraniční a pobřežní stráži a o zrušení nařízení (EU) č. 1052/2013 a (EU)

Úředník pro otázky základních práv

Jelikož členové Frontexu při svých operacích často čelí kritice, že z jejich strany došlo k neoprávněnému chování vůči migrantům, byla zejména z tohoto důvodu zřízena funkce „Úředník pro otázky základních práv“, který je zodpovědný za sledování a ochranu lidských práv při provádění operací a činností agentury Frontex. Jeho úkolem je zajistit, aby veškeré aktivity agentury byly řádně prováděny v souladu se základními právy a mezinárodními lidskoprávními standardy.

Poradní fórum Frontexu

Poradní fórum Frontexu je platforma, která umožňuje různým zainteresovaným stranám a aktérům spolupracovat a diskutovat o otázkách týkajících se ochrany vnějších hranic EU. To zahrnuje nejen členské státy EU, ale také země mimo EU, agentury EU, akademické instituce, nevládní organizace a další zúčastněné strany. Cílem tohoto fóra je poskytovat odborné rady, zkušenosti a informace v oblasti migrace, azylu, ochrany hranic a bezpečnosti EU. Diskutující se zaměřují na analýzu aktuálních problémů, poskytování doporučení a spolupráci na řešení těchto otázek.

Divize Frontexu

Agentura Frontex má celkem 9 divizí, kdy tyto divize lze chápat i jako samostatné výkonné oddělení. Každá divize má několik jednotek s určitým zaměřením, divize se svými jednotkami jsou podřízené správní radě Frontexu a překládají ji své zprávy a záznamy z probíhající činnosti a operací. Divize lze chápat jako hlavní pilíře Frontexu, kdy každá má své specifické postavení a činnost, ale zároveň jsou mezi sebou v úzké spojitosti a vzájemné spolupráci.

Přehled a krátký popis jednotlivých divizí:

Divize situačního povědomí a monitorování

Tato divize je tvořena jednotkou analýzy rizik a jednotkou hodnotícího mechanismu. V kontextu s Frontexem se tato divize tedy zaměřuje především na

situacní povědomí, sledování a monitorování migračních toků, přeshraničního zločinu a dalších významných událostí v oblasti migrace a ochrany hranic. Tyto získané informace se poté vyhodnocují a sestavuje se koordinační řídící plán a nasazení prostředků do dané oblasti.

Divize pro mezinárodní spolupráci

Již ze samotného názvu je patrné, že se tato divize zabývá koordinací a posilováním spolupráce mezi členskými státy EU mezi sebou, ale hlavně spoluprací se třetími zeměmi v oblasti ochrany vnějších hranic EU a boje proti nelegální migraci. Jejím cílem je efektivní spolupráce a výměna informací, technologií a zdrojů mezi Frontexem, členskými státy EU a dalšími důležitými aktéry.

Divize operativní reakce

Jejím hlavním cílem je poskytovat rychlou a účinnou podporu členským státům EU při řešení mimořádných situací na hranicích, jako jsou velké migrační toky, překročení hranic nebo hrozby terorismu. Divize operativní reakce je zodpovědná za nasazení týmů rychlého nasazení (RABIT) na vnějších hranicích EU.

Divize Evropského centra pro návraty

Divize Evropského centra pro návraty Frontexu má za úkol řídit a podporovat operace návratu nelegálních migrantů do jejich zemí původu nebo tranzitu. Mezi konkrétní úkoly této divize patří identifikace nelegálních migrantů, organizace letů či jiných způsobů přepravy zpět do jejich zemí původu, spolupráce s cílovými zeměmi na přijímání těchto migrantů a poskytování technického a finančního přispění členským státům podle příslušných právních předpisů EU.

Divize budování kapacit

Tato divize je zodpovědná za poskytování podpory členským státům EU při posilování jejich kapacit k ochraně vnějších hranic. Divize budování kapacit poskytuje

finanční, technickou a taktickou podporu členským státům pro rozvoj jejich kapacit k identifikaci, registraci a zpracování migrantů a žadatelů o azyl.

Divize řízení a nasazení

Divize pro řízení a nasazení členů Frontexu je odpovědná za organizování a správu nasazování členů agentury Frontex do členských zemí. Má za úkol také shromažďovat informace o pravidlech a postupech pro nasazování. Její hlavní úlohou je zajistit, aby členové Frontexu byli správně vyškoleni, vybaveni a nasazeni do členských zemí tak, aby úspěšně plnili své úkoly spojené s ochranou vnějších hranic EU.

Divize centrální jednotky ETIAS

Divize centrální jednotky ETIAS pod agenturou Frontex je specializovaný tým odpovědný za provoz a správu systému ETIAS (European Travel Information and Authorization Systém). O samotném informačním systému ETIAS bude vícero vysvětleno v této bakalářské práci v části – Informační systémy využívané Agenturou Frontex.

Finanční, digitální a bezpečnostní divize

Finanční, digitální a bezpečnostní divize (FIND) je jednou z divizí Frontexu. Jejím hlavním cílem je zajišťování finančního a digitálního řízení operací agentury a jejích projektů.

Divize centra podpory řízení

Divize centra podpory řízení je zodpovědná za poskytování technické a analytické podpory v oblasti řízení a koordinace operací na vnějších hranicích EU. Jejich hlavním úkolem je sledovat a analyzovat migrační toky a trendy, poskytovat

podklady pro strategické plánování operací a koordinovat činnosti mezi členskými státy a dalšími zainteresovanými aktéry¹⁶.

2.6 Kategorizace příslušníků Agentury Frontex

Další základní strukturální části Agentury Frontex jsou samotní členové této organizace. Konkrétně se zde jedná o samotné příslušníky, kteří plní již shora uvedené a popsané úkoly této agentury. Tito příslušníci jsou rozděleny do celkem čtyř základních kategorií operativních pracovníků v souladu s ročním režimem disponibility dle přílohy I. Nařízení evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1896 ze dne 13. listopadu 2019 o Evropské pohraniční a pobřežní stráži a o zrušení nařízení (EU) č. 1052/2013 a (EU) 2016/1624.

Kategorie 1

Statutární zaměstnanci vyslaní jako příslušníci jednotek v operačních oblastech, jakož i pracovníci odpovědní za fungování ústřední jednotky ETIAS.

Kategorie 2

Pracovníci dlouhodobě dočasně přidělení z členských států do agentury jako součást stálého útvaru.

Kategorie 3

Pracovníci z členských států připravení na poskytnutí do agentury pro krátkodobé vyslání jako součást stálého útvaru.

¹⁶ Přednáška na PA v Praze v hodině Činnost cizinecké policie od npor. JUDr. Jana Mokrá, PhD z Katedry integrovaného riadenia hraníc, APZ Bratislava ze Slovenské republiky týkající se Frontexu a jeho vnitřní struktury.

Kategorie 4

Rezerva pro rychlé nasazení, kterou tvoří pracovníci z členských států připravení na vyslání podle článku 58 za účelem provedení zásahů rychlé reakce na hranicích v souladu s článkem 39¹⁷¹⁸¹⁹.

2.7 Kategorizace příslušníků v praxi

Jak jsem již zmínil v úvodu mé bakalářské práce, od roku 2020 jsem členem týmu Evropské pohraniční a pobřežní stráže, kdy jsem byl vyslán Českou republikou, jakož to členským státem EU, do zahraniční operace pod kategorií číslo 3. Během této operace jsem se setkal jak se stálými členy agentury Frontex vedené pod kategorií 1, ale i s pracovníky dlouhodobě přidělenými do agentury pod kategorií 2. Během další mise v rámci Frontexu jsem se setkal i se členy, kteří byly vysláni jako tím rychle reakce, vedený pod kategorií 4. Pro lepší přehlednost těchto kategorií se Vám je pokusím vysvětlit z vlastní praxe a z mých získaných poznatků.

Kategorie 1

Jedná se o statutární příslušníky agentury Frontex, kteří splnily náročný přijímací program a staly se tak zaměstnanci této agentury. Nejedná se tedy o příslušníky policie z jiných členských států, ale o přímo pracovníky Frontexu, kteří mají uzavřenou pracovní smlouvu s touto organizací. Jejich působení na zahraničních misích je dlouhodobé. Prvotní kontrakt (pracovní smlouva) s příslušníkem zařazeným do kategorie 1 je uzavřen na dobu určitou po dobu pěti let, po ukončení této prvotní pětileté doby se dá tento kontrakt znova obnovit a to na dalších konkrétních pět let, po uplynutí této druhé spolupráce, je další obnovení možné uzavřít již na dobu

¹⁷ Oddíl 9, čl. 54 nařízení evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1896 ze dne 13. listopadu 2019 o Evropské pohraniční a pobřežní stráži a o zrušení nařízení (EU) č. 1052/2013 a (EU) 2016/1624

¹⁸ Oddíl 9, čl. 58 nařízení evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1896 ze dne 13. listopadu 2019 o Evropské pohraniční a pobřežní stráži a o zrušení nařízení (EU) č. 1052/2013 a (EU) 2016/1624 (Účast členských států ve stálém útvaru prostřednictvím rezervy pro rychlé nasazení)

¹⁹ Oddíl 7, čl. 39 nařízení evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1896 ze dne 13. listopadu 2019 o Evropské pohraniční a pobřežní stráži a o zrušení nařízení (EU) č. 1052/2013 a (EU) 2016/1624 (Postup zahájení zásahu rychlé reakce na hranicích).

neurčitou. Statutární zaměstnanci Frontexu jsou vysílány během této doby do různých zahraničních operací, kdy během jediného roku mohou i několikrát změnit místo svého působení.

Kategorie 2

Kategorie 2 zahrnuje pracovníky, kteří jsou dočasně dlouhodobě přiděleny do agentury Frontex. Slovo dočasně mluví za vše a znamená to, že se jedná stále o policisty z jednotlivých konkrétních členských států EU, kteří jsou přiděleny do Frontexu pro plnění jednotlivých operací a misí. Především se jedná o specialisty s konkrétními profily, které budou vysvětleny po této kapitole. Pracovníci kategorie 2 jsou vysílány na dlouhodobé spolupráce, jedná se především o roční nebo dvouleté cykly, i v této kategorii se místo působení konkrétního pracovníka může několikrát změnit. Po uplynutí ročního nebo dvouletého působení na zahraniční misi v této kategorii, je možnost toto vyslání prodloužit jednou až o dva roky. Po ukončení této mise v kategorii 2 se daný pracovník vrací do své země a působí zde na svém pracovišti.

Kategorie 3

Pracovníci agentury Frontex v kategorii 3 jsou nejčastěji zastoupeny v této organizaci, jedná se o policisty z členských zemí EU, kteří jsou dočasně krátkodobě vysláni do zahraniční mise. Informace o vyslání na misi pod agenturou Frontex obdrží zpravidla několik měsíců před plánovaným působením. Jejich délka plnění v operační oblasti je v rozmezí od jednoho do čtyř měsíců. Po ukončení dané mise se opět vrací do své země, kde si plní své služební povinnosti.

Kategorie 4

Pracovníci zařazeny do kategorie 4, mohou být a z pravidla se skládají z členů kategorie 3. Rozdíl mezi kategorií 3 a 4 je především v rychlosti nasazení. V kategorii 4 je vyslání pracovníků v rychlejší podobě. Konkrétní policista je informován o možnosti výjezdu jako člen týmu RABIT a pokud mu to okolnosti dovolují, vyjíždí

ihned (zpravidla pár dní či týdnů) do operační oblasti cizího členského státu, kde plní akutní úkoly Frontexu. Především se jedná o plnění úkolů v souvislosti s nečekanou velkou migrační vlnou, kdy daný stát nemá dostatečné síly a prostředky této vlně adekvátně vzdorovat.

2.8 Profily příslušníků EBCGT

Profily příslušníků týmů Evropské pohraniční a pobřežní stráže (EBCGT) vznikly na základě rozhodnutí správní rady agentury.

Profily představují určité odbornosti, u kterých je vyžadován určitý druh praxe a znalostí. V návaznosti na aktuální dění a na nově vzniklé situace, které patří do působnosti Frontexu je oprávněná Správní rada agentury vytvořit zcela nové profily pro její členy, které v tu dobu budou za daných okolností potřebné pro fungování agentury.

Jednoduše by se dalo říci, že se Frontex skládá z různých profesionálů a odborníků, kteří mají různé pracovní - služební profily a specializace. Tyto profily jsou důležité pro účinné fungování agentury a plnění jejího mandátu zajišťování bezpečnosti a ochrany vnějších hranic EU. Díky různým profesionálním profilům je Frontex schopen poskytovat odbornou pomoc, koordinovat činnosti a vykonávat specializované operace na vnějších hranicích EU.

Na základě specializace každého příslušníka EBCGT se rozhoduje, kam bude vyslan a kde bude plnit pověřené úkoly Agentury Frontex. Svou specializaci tento příslušník prokáže svou dřívější praxí, nebo jiným vhodným způsobem jako je například absolvování speciálních kurzů a získání určitého osvědčení v konkrétní policejní oblasti.

V současnosti Frontex definuje a využívá celkem 17 profilů, vzhledem k jejich využitelnosti členů národního týmu stálého útvaru Frontex budou rozděleny do tří skupin:

1) Profily nejvíce využívané členy národního týmu ČR:

- Důstojník v oblasti výslechu osob (Debriefing Officer) – jeho úkolem je provádět dobrovolné, anonymní, neformální a důvěrné pohovory s migranty za účelem shromažďování informací pro analýzu rizik, o nelegální migraci a jiné přeshraniční trestné činnosti, včetně obchodování s lidmi a terorismu, za použití vhodných technik dotazování
- Screeningový expert (Screening Expert) - provádí pohovory s cílem zjistit státní příslušnost nezdokumentovaných osob, které neoprávněně překročili nebo se pokusili překročit vnější hranice za účelem jejich navrácení do zemí jejich původu nebo do zemí, které je přijmou,
- Expert v oblasti pohovorů ve druhé kontrolní linii (Second-Line interview Expert) provádí pohovory se státními příslušníky třetích zemí ve druhé kontrolní linii hraničních přechodů v rámci vstupních a výstupních hraničních kontrol a při této činnosti rovněž vybírá informace pro zpravodajské účely;
- Důstojník specializující se na dokumenty (Advanced-Level Document Officer) – má odborné zkušenosti s prováděním důkladných kontrol všech druhů dokumentů týkajících se hraničních kontrol a poskytováním podpory důstojníků v první kontrolní linii;
- Důstojník hraničního dozoru (Border Guard Officer) – vykonává povinnosti hraničního dozoru na vnějších hranicích nebo na území jednotlivých členských států, za účelem zabránění nelegální migraci a přeshraniční trestné činnosti;
- Důstojník v oblasti odcizených vozidel (Motor Vehicle Crime Detection Officer) - provádí důkladné ověření vozidel a jejich dokladů za účelem zjištění možného odcizení vozidel a obchodování s nimi.

2) Profily určené ke koordinaci a vedení v operační oblasti:

- Důstojník v oblasti podpory Situačního centra agentury Frontex (Frontex Support Officer FSO/FSC) - má dovednosti a zkušenosti, aby mohl podporovat Situační středisko agentury Frontex při zpracování operačních informací, zpracování

- provozních zpráv a koordinaci interních a externích aktivit během společných operací v daných oblastech;
- Podpůrný důstojník v oblasti nasazení a logistiky (Frontex Support Officer (FSQ) for Deployment and Logistics) - podporuje agenturu Frontex při nasazování a správě provozních zdrojů (odborníků a technických prostředků) v rámci operací Rychlé reakce nebo při společných operacích agentury s jednotlivými členskými státy;
 - Důstojník v oblasti podpory operativních činností agentury Frontex (Frontex Tactical Support Officer) – pomáhá agentuře Frontex při plnění jejích povinností místech jednotlivých operací, podporuje řízení a vysílání operačních zdrojů (jednotliví experti, technické zdroje).

3) Další profily agentury Frontex:

- Důstojník na druhé kontrolní linii na letištích (Second-Line Airport Officer)
- Důstojník v první kontrolní linii (First-Line Officer)
- Tiskový mluvčí (Field Press Officer)
- Důstojník mobilní operační jednotky (Mobile Operational Unit)
- Informační důstojník (Information Officer)
- Důstojník v oblasti přeshraniční kriminality (Cross-Border Crime Detection Officer)
- Psovod (Dog Handler)
- Návratový specialista (Return Specialist)²⁰.

2.9 Financování Frontexu

Jelikož je Frontex agenturou EU, je financován z rozpočtu EU a z příspěvků zemí přidružených k Schengenu. Rozpočet Agentury schvaluje Správní rada. Po schválení je rozpočet předložen Komisi, následně musí být schválen Evropským parlamentem i Radou. V průběhu let, kdy EU čelila zvýšeným migračním tlakům a snažila se posílit své vnější hranice, byly finanční prostředky přidělené agentuře Frontex navýšeny na

²⁰ Rozhodnutí Správní rady Agentury Frontex č. 11/2012 ze dne 23. května 2012, kterým se stanoví profily a celkový počet příslušníků jednotek Evropské pohraniční stráže.

podporu jejích rozšiřujících se odpovědností a schopnosti. EU a její členské státy tuto důležitost uznaly. Celkový rozpočet agentury Frontex v roce 2022 byl 1.017 miliard euro²¹.

²¹ Curia Rationum. Evropský účetní dvůr. *Výroční zpráva o agenturách EU za rozpočtový rok 2022*. Online. Dostupné z: https://www.eca.europa.eu/ECAPublications/SAR-AGENCIES-2022/SAR-AGENCIES-2022_CS.pdf [cit. 2023.12.23].

3 Analýzy rizik

Analýza rizik je důležitým nástrojem pro hodnocení a posuzování potenciálních rizik spojených s činnostmi organizace, není tomu jinak ani u Frontexu. Tento proces lze identifikovat jako klíčovou oblast ve Frontexu, který je uveden i ve hlavních úkolech této agentury. Může zahrnovat posouzení rizik spojených s různými oblastmi činnosti Frontexu, jako jsou hraniční kontroly, monitorování migrace, spolupráce s členskými státy a dalšími mezinárodními partnery. Během analýzy jsou identifikovány možnosti, jak rizika snížit, omezit nebo řídit prostřednictvím vhodných opatření.

Frontex využívá moderní metody a nástroje pro tuto analýzu, jako jsou analytické modely, statistiky, prediktivní analýzy a plánování.

Cílem je poskytnout informace a doporučení, které mohou vést k lepšímu zajištění nejvyšší úrovně bezpečnosti a ochrany evropských hranic.

Ve zkratce by se dalo uvést: „*Frontex ví, co se děje na evropských hranicích: kde jsou hrozby, jak reagovat a kde se pravděpodobně objeví příště. Naše nepřetržité monitorování situace na hranicích i mimo ně v kombinaci s komplexní analýzou rizik nám poskytuje celoevropský pohled na hraniční kontroly a řízení migrace. Frontex pomáhá odhalit potenciální slabá místa a posílit odolnost Evropy*“²².

Činnosti agentury Frontex v oblasti analýzy rizik spadají do tří kategorií: strategická analýza, provozní analýza a analýza třetích zemí.

Strategická analýza je zaměřena především na strategické osoby s rozhodovací pravomocí na vysoké úrovni, zatímco operační analýza podporuje společné operace koordinované agenturou Frontex. Analýza třetí země se zavázala k dlouhodobé spolupráci s vnějšími partnery v regionech, odkud hrozby a výzvy pro vnější hranici

²² Agentura Frontex. Monitoring a analýza rizik, Online. Dostupné z: <https://www.frontex.europa.eu/what-we-do/monitoring-and-risk-analysis/monitoring-and-risk-analysis/> [cit. 2023.12.23].

EU pocházejí a kterými procházejí (západní Balkán, Turecko, Východní partnerství a Afrika)²³.

3.1 Strategická analýza rizik

Strategická analýza rizik se zabývá získáváním a vyhodnocováním informací ze všech možných okruhů a široké škály zdrojů, které jsou ji k dispozici, dalo by se říci, že se tato analýza zabývá širokým sběrem dat a informací z vnitrostátních orgánů, zemí EU, ale i z mezinárodních organizací jako je např. IOM²⁴, nebo Interpol²⁵.

3.2 Analýza operačních rizik

Kromě vytváření širšího obrazu hlavních trendů nelegální migrace a dalších jevů ve střednědobém a dlouhodobém horizontu Frontex věnuje velkou pozornost také každodennímu vývoji v oblastech svých společných operací na vnějších hranicích. Operační personál poskytnutý členskými státy prostřednictvím koordinačních center průběžně podává zprávy o změnách v metodách používaných pašeráky lidí a dalších faktorech ovlivňujících společné operace. Pašerácké sítě věnují velkou pozornost operačním aktivitám na hranicích a přizpůsobují svou taktiku. Z tohoto důvodu se shromažďují a analyzují informace, jako jsou hlavní národnosti migrantů, trasy, kterými se vydali, a další podrobnosti o zapojených pašeráckých sítích, aby se maximalizovala účinnost operací.

Tento proces začíná již před zahájením společné operace. Pro přípravu plánování všech operací je vypracováno specifické hodnocení popisující hlavní trendy, trasy a metody používané pašeráky pro klíčové regiony, na které se převaděčské sítě většinou zaměřují. Toto hodnocení ukazuje, kde by měly být společné operace zahájeny, na jaké období a na co by se měly zaměřit. Když má být

²³ Agentura Frontex - Sekce Monitoring a analýza rizik,. Online. Dostupné z: <https://www.frontex.europa.eu/what-we-do/monitoring-and-risk-analysis/monitoring-and-risk-analysis/> [cit. 2023.12.23].

²⁴ IOM je zkratka pro Mezinárodní organizaci pro migraci. Jedná se o mezinárodní organizaci, která se zabývá migračními záležitostmi.

²⁵ INTERPOL je zkratka pro Mezinárodní kriminální policii, která bojuje proti mezinárodnímu zločinu.

zahájena konkrétní operace, operační analytici se zaměřují na vyšší úroveň detailů o nejpravděpodobnějších trasách používaných pašeráky lidí, jejich pravděpodobných metodách a dalších specifických jevech na místní úrovni²⁶.

3.3 Analýza třetí země

Analýza třetí země znamená, že agentura Frontex sbírá a vyhodnocuje informace, které získala ze zemí, kterou nejsou členy EU, v tomto případě se jedná zejména o země Balkánu, Turecka, ale i Afriky. Tato analýza je zejména důležitá pro vytvoření si přehledu o počtu migrujících osob, které se chystají vydat právě ze zmíněných „třetích zemí“ k vnější hranici EU. Po těchto získaných informacích může Frontex na toto hrozící nebezpečí adekvátně reagovat vhodnými silami a prostředky.

3.4 Obecné shrnutí analýzy rizik z praxe

Analýza rizik je proces, který Frontex, využívá k identifikaci, hodnocení a nalezení způsobu řešení současného stavu na vnějších hranicích schengenského prostoru a i jiných místech, kde agentura vykonává svou činnost. Podle těchto vyhodnocených dat a informací se poté posuzuje, kde bude Frontex působit a jaké vynaloží síly a prostředky. Je běžnou praxí, že příslušníci se svou technikou, které jsou vyslaní do konkrétní země k plnění konkrétního úkolu, se mohou náhle přemístit do jiné země za účelem plnění buď stejných anebo i jiných úkolů v rámci ochrany vnějších hranic.

Frontex tak tímto operativním rychlým analytickým vyhodnocením reaguje na možná rizika a předejít tak těmto možným rizikům předejít, nebo, alespoň zmírnit jejich možný dopad na ochranu vnějších hranic a bezpečnost. V praxi se tento přesun příslušníků zejména týká kategorie 1 potažmo 2, ve výjimečných případech také kategorie 3 (viz kapitola 2.6 – Kategorizace příslušníku agentury Frontex).

²⁶ Agentura Frontex - Sekce Analýza rizik. Online. Dostupné z: <https://www.frontex.europa.eu/what-we-do/monitoring-and-risk-analysis/risk-analysis/risk-analysis/> [cit. 2023.12.23]

3.4.1 Analýza rizik v operační oblasti

Analýza rizik v operační oblasti je prováděna na základě sběrných dat z každodenního výkonu služby příslušníků Frontexu, kteří aktivně působí v rozdílných profilech na určitých místech. Každá hlídka po ukončení své služby je povinna sepsat Úřední záznam o vyhodnocení své činnosti. V tomto záznamu jsou uvedeny konkrétní jména členů hlídky, jejich profil, doba a typ výkonu služby, případně typ vozidla, počet najetých kilometrů, jejich místo nebo pohraniční oblast výkonu služby, jaké měly k dispozici služební a technické prostředky, počet detekovaných a počet zadržených nelegálně migrujících osob, popřípadě jejich národnost, pohlaví, místo zadržení s pomocí uvedení přesné GPS polohy a v případech, že došlo k zadržení těchto osob ve vozidle, tak typ vozidla, jeho registrační údaje a je-li znám řidič vozidla tak veškeré informace k jeho osobě.

Dále se v tomto Úředním záznamu poukazuje na závady na technických prostředcích, nedostatcích ve službě a poznatky k celkovému zlepšení výkonu služby, jako je mimo jiné vhodnější místo výkonu, nebo hraniční oblasti, výkonnější vozidlo k překonání špatného terénu v daných oblastí, navýšení počtu nasazených hlídek, pracovní úrazy a datum a čas dalšího nástupu konkrétní hlídky do následující služby.

Tento Úřední záznam se po ukončení služby ihned elektronicky zasílá důstojníkovi v oblasti podpory Situačního centra agentury Frontex (Frontex Support Officer FSO/FS) (viz kapitola 2.8 – Profily příslušníků EBCGT), který tyto záznamy od všech hlídek z operační oblasti najednou vyhodnotí a s doporučujícími opatřeními je zašle do Divize situačního povědomí a monitorování. Kde pověření pracovníci provedou analytické vyhodnocení těchto sběrných dat a v případě potřeby učiní vhodná opatření vedoucí ke zvýšení bezpečnosti v operační oblasti.

3.4.2 Analýza rizik z poznatků a sběrných dat mimo operační oblast.

Mezi další hlavní sběrná data k vytvoření analytického vyhodnocení patří i zajišťování, shromažďování a vyhodnocování poznatků a dat z míst mimo operační

oblasti. Jedná se o data zejména od styčných důstojníků Frontexu, kteří působí v různých zemích EU i mimo ní, kteří v těchto místech monitorují celkové dění v rámci migrace osob ze třetích států do schengenského prostoru. Jedná se zejména o poznatky a data z uprchlických zařízení, migračních tras, vzniku nových struktur převaděčských skupin, ale třeba i o vývoji válečných nebo mírových operací ve třetích zemích, kde hrozí předpoklad, že obyvatelé z těchto států budou migrovat do schengenského prostoru. Během těchto operací Frontex shromažďuje informace o migračních tocích, vzorcích a trasách, které následně vyhodnocuje a určí závěrečný plán operací.

3.5 Analýza rizik v oblasti nelegální migrace na KŘP Ústeckého kraje

Analýzou rizik a jejím zpracováním v oblasti nelegální migrace do schengenského prostoru v Ústeckém kraji se zabývá odbor cizinecké policie spadající do gesce náměstka ředitele krajského ředitele Krajského ředitelství Ústeckého kraje.

Tato analytická informace je v našem případě zpracovávána jedinou konkrétní policistkou por. Mgr. Michaelou Slepíčkovou a to v souladu s ustanovením čl. 4 odst. 3 písm. d) Závazného pokynu policejního prezidenta č. 4/2012 (ZPPP) o sběru a hodnocení informací o hrozbách a rizicích v oblasti legální a nelegální migrace.

Tato analýza rizik se zpracovává ze zajištěných informací, které byly získány z policejních spisových materiálů, týkající se záchrany nelegální migrace spadající do místní příslušnosti Ústeckého kraje. Pověřený pracovník tyto zjištěné informace zpracuje do analytické informace dle čl. 4 odst. 3 písm. d) uvedeného ZPPP, kde strukturovaně uvede:

1) Popis události a dopravní prostředek, ve kterém byly osoby zadrženy

- totožnost řidiče, nebo alespoň jeho popis v případě, že se nepodaří zadržet

- v případě zadržení řidiče zodpovězení na 7 kriminalistických otázek k jeho nelegální činnosti a získání informací k organizační struktuře převaděčských skupin

2) Jednotlivé shrnutí výpovědí zadržených migrujících osob se zaměřením na:

- jejich rodnou zemi
- národnost
- důvody odchodu z jejich země
- jejich cílová země migrace
- přes jaké ostatní státy a jakým způsobem cestovali
- kdo, kde, kdy, komu a jakým způsobem platil za převoz/y
- množství finančních prostředků zaplacených za převoz/y
- vazby na ostatní zadržené osoby
- totožnost a národnost převaděče/ů popřípadě jejich popis
- druhy převozu/ů, druhy vozidel, místa ukrytí ve vozidle
- tel. čísla jejich mobilních telefonů a tel. čísla převaděčů
- popis jejich cestovních dokladů a v případě jejich nepředložení uvést, kde se nachází, nebo zda jej vůbec někdy vlastnily
- jejich rodinné vazby
- jejich případné zranění
- a další jiné vhodné operativní informace vedoucí k rozkrytí převaděčských struktur a migračních tras

3) Závěry, opatření a doporučení analytika, kde uvede:

Celkové vyhodnocení zjištěných informací s žádostí, aby byla tato analytická informace bezprostředně distribuována na ostatní organizační články cizinecké policie, které řeší nelegální migraci, a doporučení, aby s těmito získanými informacemi byly seznámeny i policejní orgány "Bundespolizei" – federální policie Německa.

Sepsaná analytická informace se poté zasílá na oddělení analýzy rizik ŘSCP, které tyto informace vyvěsí na svém dostupném intranetovém portálu²⁷ pro účely dalších policejních složek, které se zabývají touto trestnou činností.

²⁷ Oddělení analýzy rizik ŘSCP: *Analytické informace KŘP*. Online. Dostupné z: <<https://scp-portal.pcr.cz/kr/oar/SitePages/ANALYTICK%C3%89%20INFORMACE%20K%C5%98P.asp>> [cit.2023.02.02].

4 CIRAM – Vysvětlení modelu a jeho význam

CIRAM – „Společný integrovaný model analýzy rizik“ ve svém původním anglickém znění znám jako „Common Integrated Risk Analysis Model“ lze zkrátka pochopit jako informační systém agentury Frontex, jedná se o společný integrovaný model analýzy rizik, který byl vyvinut zejména pro potřeby Frontexu a členské státy EU. Jeho hlavním cílem je vytvořit ustanovený rámec, který pomůže při přípravě analýzy rizik.

Jedná se o analytický nástroj určený pro lepší identifikaci, hodnocení a řízení spojených s nelegální migrací, obchodem s lidmi, pašováním drog, terorismem a dalšími nedovolenými aktivitami na vnějších hranicích EU. Tento model integruje a analyzuje širokou škálu informací z různých zdrojů, včetně údajů o migračních tokech, kriminalitě a informací z partnerských zemí.

Tento systém CIRAM hraje klíčovou roli v rámci Frontexu, tím, že poskytuje komplexní pohled na rizika na vnějších hranicích EU a zároveň umožňuje urychleně vyhodnocovat rizikové faktory a reagovat na vzniklé potenciální hrozby.

Význam zlepšení kontroly a monitorování rizik vnějších hranic EU je nesmírně důležitý, neboť tyto hranice představují klíčové body pro boj s nelegální migrací.

4.1 CIRAM - právní ustanovení

Analýza rizik včetně modelu CIRAM je právně ustanovena v Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1896 o Evropské pohraniční a pobřežní stráži v oddílu 5, kde v tomto oddílu v článku 29 je mimo jiné uvedeno:

*„Agentura monitoruje migrační toky do Unie a uvnitř Unie, pokud jde o migrační trendy, objem a trasy, a trendy a jiné případné výzvy na vnějších hranicích a v souvislosti s navracením. Za tímto účelem agentura rozhodnutím správní rady přijatým na návrh výkonného ředitele vytvoří **společný model integrované analýzy rizik**, který bude uplatňovat jak ona sama, tak členské státy. Společný model*

integrované analýzy rizik je vytvořen a v případě potřeby aktualizován na základě výsledku hodnocení provádění cyklu víceleté strategické politiky pro evropskou integrovanou správu hranic uvedeného v čl. 8 odst. 7.²⁸

4.2 Historie CIRAM

Historie vzniku modelu CIRAM sahá do doby, kdy EU čelila narůstajícímu tlaku na své vnější hranici, zejména co se týká migračních toků a různých bezpečnostních hrozob. V rámci Frontexu byla identifikována potřeba vytvořit komplexní analytický nástroj, který umožňuje integraci různorodých dat a informací a jejich efektivní využití při identifikaci a hodnocení rizik na vnějších hranicích. V prosinci 2019 NEPaR 2019/1896 byla posílena role analýzy rizik tak, aby zahrnovala všechny aspekty evropské integrované správy hranic, klade přitom důraz na to, že analýza rizik by měla přinášet použitelné zpravodajské informace. Členské státy byly povinny začlenit CIRAM do svých vnitrostátních analýz ochrany hranic podle tohoto nařízení.²⁹

4.3 CIRAM v ČR

Česká republika jako členský stát EU je povinna řídit se tímto nařízením. Nařízení EU jsou přímo použitelná a závazná ve všech členských státech EU, aniž by bylo nutné přijímat vnitrostátní transpoziční opatření. Dále se Česká republika zavázala provádět a dodržovat všechna nařízení EU, včetně těch, která se týkají fungování agentur EU jako je agentura Frontex. Z toho vyplývá povinnost spolupracovat s agenturou Frontex při plnění jejích úkolů jakými jsou společné operace a nasazení, a poskytovat jí potřebnou podporu a zdroje. Nedodržení

²⁸ Čl. 29 nařízení NEPaR (EU) 2019/1896 o Evropské pohraniční a pobřežní stráži a o změně nařízení (EU) č. 1052/2013 a nařízení (EU) č. 2016/1624.

²⁹ FRONTEX. *Common Integrated Risk Analysis Model version 2.1*. TT-05-22-143-EN-C. ISBN 978-92-9467-365-7. str. 5-16, dostupné z <https://prd.frontex.europa.eu/document/common-integrated-risk-analysis-model-2-1/> [cit.2023.11.13].

předpisů EU může vést k řízení o porušení předpisů ze strany Evropské komise a k možným sankcím vůči České republice.³⁰

4.4 CIRAM – jeho využití

Monitorování hranic: CIRAM shromažďuje informace o pohybu osob, vozidel a plavidel na vnějších hranicích EU. To umožňuje agentuře Frontex a členským státům sledovat migrační toky, identifikovat potenciální bezpečnostní rizika a zlepšit správu hranic.

Výměna informací: CIRAM slouží jako platforma pro výměnu informací mezi agenturou Frontex a členskými státy. To umožňuje efektivní koordinaci a spolupráci při zajišťování bezpečnosti hranic.

Analýza a vyhodnocení dat: CIRAM má schopnost analyzovat a vyhodnocovat data. Pomocí technik, jako je sběr dat a statistické modelování.

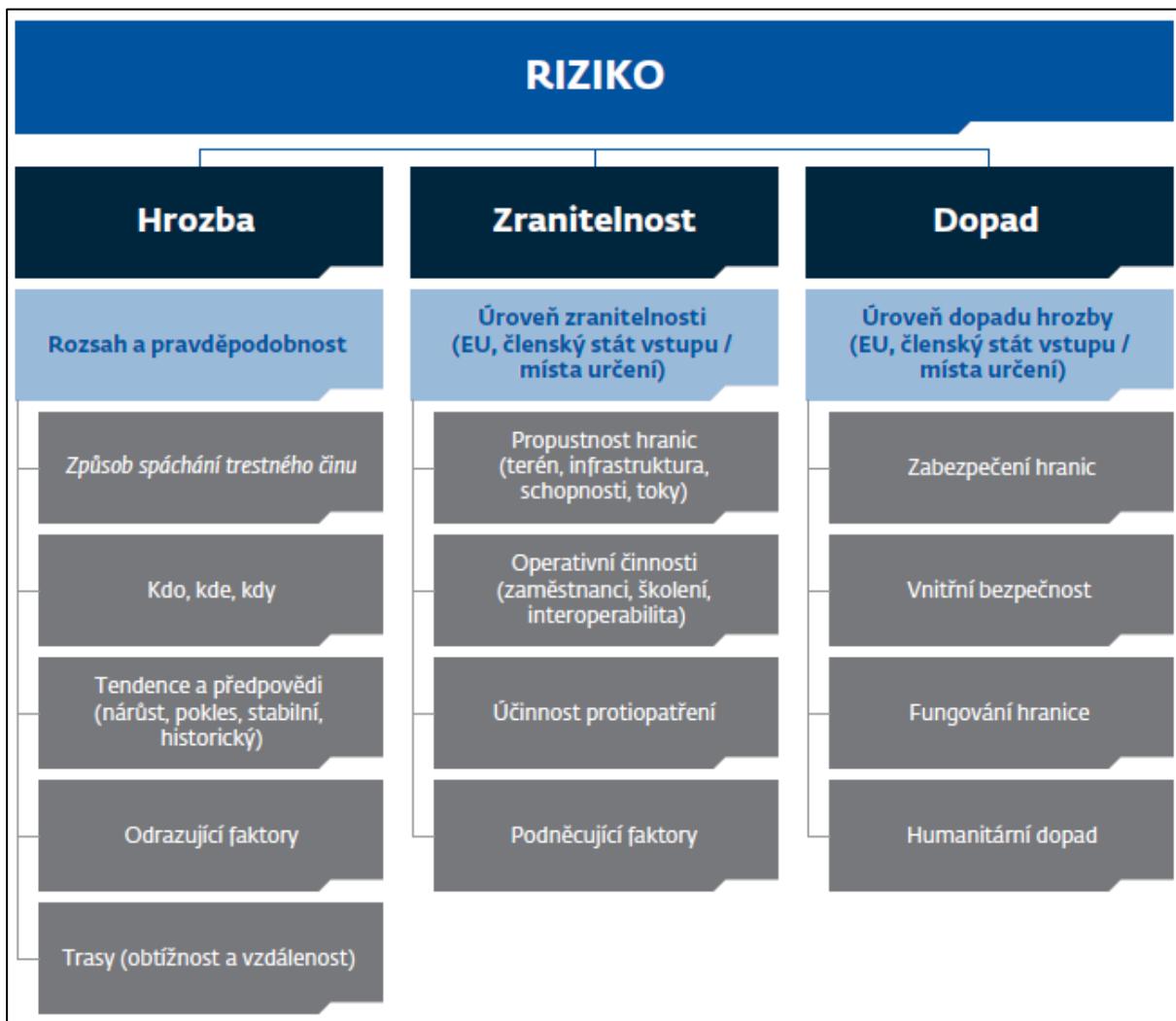
Hodnocení rizik: CIRAM přispívá k hodnocení rizik na vnějších hranicích. Analýza dat a informací umožňuje identifikaci potenciálních bezpečnostních hrozeb a stanovení priorit opatření ke zvýšení bezpečnosti hranic EU.

Podpora operačního plánování: CIRAM poskytuje podporu pro plánování a provádění operací na vnějších hranicích. Na základě analýzy dat a informací pomáhá CIRAM identifikovat priority a potřeby zdrojů pro provozní nasazení. To umožňuje efektivní využití zdrojů a lepší výsledky.

To je jen několik málo způsobů, jak je CIRAM v rámci Frontexu prakticky využíván. Jeho hlavním cílem je zlepšit správu hranic a bezpečnost na vnějších hranicích EU s poskytováním relevantních informací pro operativní plánování a rozhodovací procesy. CIRAM je zásadní nástroj pro účinné a bezpečné řízení migrace a ochranu vnějších hranic EU.

³⁰ Čl. 288 Smlouvy o fungování Evropské unie. Online. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/HTML/?uri=CELEX:12012E288&from=EN> [cit. 2023.11.13].

CIRAM se skládá ze dvou hlavních složek: **informačního centra a vedení operačního střediska**. Informační centrum je zodpovědné za sběr, a sdílení informací o nelegální migraci, organizovaném zločinu a dalších relevantních bezpečnostních otázkách. Vedení operačního střediska pak koordinuje a provádí operace na vnějších hranicích v souladu s požadavky členských států.

Obrázek 1: Vyhodnocení rizik dle systému CIRAM (Zdroj: Frontex)³¹

³¹ FRONTEX: *Model společné integrované analýzy rizik: Souhrnná příručka*. Online. Dostupné z: <https://www.frontex.europa.eu/assets/CIRAM/cs_CIRAM_brochure_2013.pdf> . [cit. 2024.01.22].

5 EUROSUR – Definice a právní ustanovení

EUROSUR – zkratka anglického názvu "European Border Surveillance System", volně přeloženého jako "Systém monitorování evropských hranic" je rámec pro spolupráci zřízený NEPaR EU č. 1052/2013, který byl následně upraven NEPaR 2019/1896.

5.1 Eurosur – cíl a jeho využití

Jeho primárním cílem je zlepšit koordinaci a situační povědomí o činnostech ochrany hranic uvnitř agentury Frontex. Zejména slouží pro výměnu informací mezi analytickými divizemi a vedením operačních oblastí. Umožňuje efektivněji odhalovat a reagovat na potenciální hrozby na hranicích, nelegální migraci a přeshraniční trestné činnosti, potenciálních hrozeb a zranitelnosti na vnějších hranicích.

5.2 Eurosur a jeho složky

- 1. Národní koordinační centra:** tato centra jsou zodpovědná za koordinaci monitorování a řízení vnějších hranic jednotlivých členských zemí.
- 2. Vnitrostátní situační obrazy:** tyto obrazy poskytují aktuální informace o situaci na vnitrostátní úrovni, jako je sledování pohybu migrantů, nelegálního obchodování a přeshraniční trestné činnosti.
- 3. Evropský situační obraz:** jedná se o komplexní přehled situace na vnějších hranicích EU. Zahrnuje informace o úsecích vnějších hranic a jejich dopadu na bezpečnost a migraci.
- 4. Služby fúze dat EUROSURu:** tyto služby zajišťují sběr a analýzu dat z různých zdrojů (např. drony, radarové systémy, satelity atd.), aby bylo možné monitorovat a sledovat situaci na vnějších hranicích EU.

5. Integrované plánování: tato složka se zabývá plánováním a koordinací operací a aktivit spojených s řízením a monitorováním vnějších hranic. Zahrnuje spolupráci se všemi zeměmi a organizacemi podílející se na ochraně vnějších hranic EU³².

5.3 Rozdíl mezi IS CIRAM a IS Eurosur

Hlavním rozdílem mezi CIRAM a Eurosorem je jejich role a funkce. CIRAM je analytický a rozpoznávací orgán poskytující informace Frontexu a mezi členskými státy EU, zatímco Eurosor je systém pro výměnu informací a operativní spolupráci uvnitř Frontexu při monitorování a zabezpečení vnějších hranic.

³² Oddíl 3, čl. 18 nařízení Evropského Parlamentu a Rady (EU) 2019/1896 ze dne 13. listopadu 2019 o Evropské pohraniční a pobřežní stráži a o zrušení nařízení (EU) č. 1052/2013 a (EU) 2016/1624.

6 Analýza rizik a její hodnocení zranitelnosti

Hodnocení zranitelnosti je proces, který se zaměřuje na identifikaci a hodnocení možných rizik. Cílem hodnocení zranitelnosti je získat komplexní přehled o možných zranitelných místech a potenciálních hrozbách, kterým je daný stát, oblast či úsek hranic vystaven určité hrozbě.

Provádí se pomocí různých postupů. Základem hodnocení je identifikace a analýza potenciálních zranitelných oblastí. Tato analýza je důležitá k identifikaci rizik a následnému vytvoření nevhodnějšího opatření.

Dále umožňuje Frontexu a jeho státům lépe rozumět možným rizikům a přijmout opatření k minimalizaci nebo odstranění těchto rizik. Pomáhá zvýšit účinnost a bezpečnost pohraničních operací a poskytuje základ pro plánování preventivních a reakčních opatření proti nelegální migraci a dalším bezpečnostním hrozbám. Tyto hodnocení zranitelnosti poskytují cenné informace pro navrhování politik, strategií a opatření, které mají zajistit ochranu vnějších hranic Evropy.

6.1 Hodnocení zranitelnosti, význam a postup

Pro efektivní hodnocení zranitelnosti je potřeba prvně identifikovat a zjistit možné hrozby, které by mohly negativně ovlivnit činnost Frontexu a tím tak ohrozit bezpečnost schengenského prostoru a členských států.

Po této identifikaci hrozeb se vyhodnocuje zranitelnost konkrétních oblastí, které jsou náchylné k těmto hrozbám. Cílem je přesně určit a vyhodnotit, které oblasti jsou nejvíce ohroženy. Po identifikaci zranitelných oblastí je třeba analyzovat pravděpodobnost výskytu hrozeb a její potenciální dopad. To umožňuje přiřadit prioritní úroveň rizika a stanovit, které hrozby by měly být nejnaléhavěji řešeny. Na základě zranitelnosti se vyhodnocují a navrhují opatření a ochranná opatření, která by měla být implementována, aby se minimalizoval dopad hrozeb a snížila se pravděpodobnost jejich výskytu.

6.2 Hodnocení zranitelnosti – faktory k provedení

Frontex provádí hodnocení zranitelnosti na vnějších hranicích pomocí komplexního postupu, který zejména zahrnuje tyto faktory:

Analýza a sběr informací

Agentura splňuje a analyzuje informace o situaci na vnějších hranicích, včetně možných hrozob, migrace, překročení hranic a dalších aspektů spojených se zranitelností. Informace jsou získávány z různých zdrojů, včetně národních úřadů, agentur EU, mezinárodních organizací a zpravodajských služeb.

Rizikové hodnocení

Na základě analýzy informací Frontex provádí rizikové hodnocení zranitelnosti na vnějších hranicích. To zahrnuje identifikaci možných rizik a oblastí považovaných za nejzranitelnější.

Plánování a koordinace operací

Frontex plánuje a koordinuje operace na vnějších hranicích. To zahrnuje nasazení Frontexu a technických opatření. Cílem je zajištění efektivního monitorování a kontroly vnějších hranic.

Sběr a analýza

Během operací Frontex shromažďuje data a informace o migraci a pohybu na vnějších hranicích. Tato data jsou následně analyzována a slouží k vyhodnocení účinnosti nasazených sil a prostředků.

Sdílení informací a spolupráce

Frontex poskytuje vytvořené hodnocení, analýzy a získané informace státům EU a dalším příslušným subjektům. Zahrnuje také spolupráci se zainteresovanými stranami, jako jsou mezinárodní a nevládní organizace.

6.3 Hodnocení zranitelnosti – závěr a cíl

Závěrem hodnocení zranitelnosti u Frontexu je komplexní analýza a hodnocení rizik spojených se zranitelností na vnějších hranicích. Hodnocení zranitelnosti je pravidelně aktualizováno, aby se zohlednily měnící se podmínky a nové hrozby. Je také důležité, aby získané informace a poznatky k hodnocení zranitelnosti byly aktualizované a relevantní. Hodnocení zranitelnosti je součástí širšího rámce opatření a spolupráce mezi Frontexem, členskými státy EU a dalšími subjekty. Cílem je zlepšit ochranu a kontrolu vnějších hranic a minimalizovat rizika spojená s nelegální migrací a dalšími hrozbami.

6.4 Vyhodnocení konkrétního případu s vazbou na nelegální migraci

Nelegální vstup do Schengenského prostoru:

Popis rizika	Nelegální vstup migrujících osob do Schengenského prostoru
Hrozba	• Bezpečnostní hrozba• Ekonomická hrozba• Sociální hrozba
Zranitelnost	• Neztotožnění osob, omezené možnosti kontroly a řízení pohybu osob v rámci Schengenského prostoru• Schopnost poskytnout dostatečné zdroje a veřejné služby pro reakci na nárůst počtu migrantů a jejich potřeb,• Zatížení sociální a ekonomické struktury daného regionu• Způsobení možné nestability daného regionu či oblasti
Dopad	• Oslabení bezpečnostních opatření a zvýšení rizika pro nelegální aktivity nebo obchod s lidmi• Zatěžování systémů sociálních dávek, zdravotnictví a veřejných služeb
Míra rizika	Velmi vysoká
Cesty k řešení	• Spolupráce mezi členskými státy• Zlepšení monitorovacích a bezpečnostních- opatření na vnějších hranicích• Vytvoření efektivnějších migračních politik a - integračních programů

PRAKTICKÁ ČÁST

7 Národní kontaktní bod pro operativní spolupráci, jeho úkoly, funkce, cíl, struktura a umístění

Národní kontaktní bod pro operativní spolupráci známý také pod zkratkou NFPOC která je odvozena z anglického názvu "National Focal Point for Operational Cooperation".

Úkolem funkce Národního kontaktního bodu pro operativní spolupráci (dále jen NFPOC) je zajišťovat výměnu informací mezi agenturou Frontex a jednotlivými státy EU.

Každý členský stát EU disponuje vlastním NFPOCem, který slouží jako přímý spojenec agentury Frontex a také jako i koordinátor vnitrostátních aktivit týkajících se pohraničního řízení a ochrany vnějších hranic.

V České republice také poskytuje podporu a koordinaci při vysílání českých policejních složek do zahraničí v rámci operací agentury Frontex. Toto zahrnuje organizaci výcviku, přípravu a administrativní záležitosti spojené s nasazením českého personálu. Spolupracuje s českými policejními orgány při výběru a přípravě policistů, kteří budou vysláni do zahraničí. To zahrnuje konkrétní výcvik a školení zaměřené na určitou obsluhu technického vybavení nebo specifickou funkci pro danou operaci v mezinárodní policejní spolupráci.

Dále zajišťuje administrativní podporu při nasazování českých policistů, jako je správa cestovních dokladů, letenek, popřípadě zajištění ubytování, stravování a dalších logistických aspektů.

Cílem NFPOCu je zajistit, aby vyslaní policisté měli všechny nezbytné prostředky a informace potřebné pro efektivní plnění svých povinností v zahraničí.

Celkově lze říci, že NFPOC v České republice hraje klíčovou roli při podpoře a koordinaci vysílání českých policistů do zahraničí v rámci operací Frontexu. Jejich úkol je zajistit, aby policisté byli dostatečně připraveni a vybaveni pro konkrétní operaci.

Národní kontaktní bod pro operativní spolupráci v České republice je zřízen pod Policejním prezidiem ČR na organizačním článku Ředitelství pro mezinárodní policejní spolupráci na odboru strategické spolupráce, oddělení vysílání do zahraničí.

Vedoucím odboru je plk. Mgr. Pavlína Zuzáneková Pěchovičová, oddělení vysílání do zahraničí tvoří dvě hlavní složky, kdy jedna z nich se zabývá je vysílání do zahraničních operací pod Frontexem, kde je vedoucí pplk. Ing. Jiří Perníček, druhá složka se zejména zabývá vysíláním policistů do bilaterálních spoluprací, kde je vedoucí pplk.. Mgr. Jiří Herejk. Sídlo NFPOC je v ul. Münzbergerových 2811/8, 155 00 Praha 5 – Stodůlky.

Obrázek 2: Logo ředitelství mezinárodní policejní spolupráce³³

7.1 Proces před vysláním policistů do aktivit Frontexu

Před samotným výkonem služby českých policistů v zahraničí probíhá administrativní proces, který je v návaznosti na výsledcích výročních bilaterálních jednání Policie ČR s agenturou Frontex.

³³ ŘMPŠ: *Ředitelství pro mezinárodní policejní spolupráci*. Online. Dostupné z: <<https://www.policie.cz/clanek/reditelstvi-pro-mezinarodni-policejni-spolupraci.aspx>> [cit. 2023.12.23].

Je třeba podotknout, že v rámci policie je ústředním orgánem pro mezinárodní spolupráci Policejní prezídium.³⁴

Policie ČR se vždy s předstihem pro následující kalendářní rok zaváže, že poskytne do společných operací agentury Frontex určitý počet stálých členů národního týmu Frontexu. Stálý člen národního týmu Frontexu je policista Policie ČR, který splňuje zařazení do kategorie 1, 2 a 3, které jsou popsány v této práci (kapitole 2.6 - Kategorizace příslušníků Agentury Frontex).

Pro rok 2024 se Policie ČR v souladu s ročním povinným příspěvkem do kategorie 3 stálého útvaru Frontexu, který je upraven v příloze č. III. NEPaR č. 1869/2019 (viz tabulka níže) zavázala poskytnout 57 stálých členů.

Do první etapy tohoto procesu lze zařadit to, že Ředitelství pro mezinárodní policejní spolupráci Policie ČR (dále jen „ŘMPŠ“) předloží policejnemu prezidentovi ke schválení seznam policistů zařazených v národním týmu stálého sboru pro vyslání do společných operací agentury Frontex v roce 2024.

Po schválení tohoto jmenného seznamu (s daty termínů) se elektronickou formou s úvodním přípisem zašle na příslušná Krajská ředitelství Policie ČR s požadavkem o potvrzení vyslání policistů v uvedených termínech.

Vedoucí funkcionář se služební pravomocí, vedoucí oddělení nebo útvaru a samotný člen národního stálého sboru Frontexu, který má být vyslán dle seznamu do zahraniční operace, se k tomuto plánovanému požadovanému výjezdu vyjádří, zda s tímto výjezdem v daném termínu souhlasí.

Pokud situace na daném útvaru neumožňuje vyslat konkrétního naplánovaného policistu, nebo samotný jmenovaný policista má v uvedené době jiný důležitý zájem, který mu neumožňuje se zúčastnit této operace, tak konkrétní krajské ředitelství navrhne pro daný termín vyslání jiného policisty (člena národního týmu stálého

³⁴ § 90 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii české republiky

sboru), který splňuje požadavky na daný profil a je schopen výjezdu ve stanoveném termínu.

Ve zmiňovaném přípise jsou dále uvedeny kontakty na odpovědné pracovníky NFPOCu pod ŘMPS, datum do kdy má být požadované splněno a dodatek, že veškeré administrativní záležitosti spojené s vysláním policistů k výkonu služby v zahraničí připraví a zajistí ŘMPS.

Z praktického hlediska k této kapitole nemám výhrady a ani jsem tyto výhrady nezaznamenal od ostatních kolegů působící v rámci agentury Frontex.

7.2 Přesun policistů do místa působení

Samotná realizace přesunu českých policistů, kteří jsou vysláni k plnění úkolů pod mezinárodní agenturou Frontex do zahraniční oblasti probíhá již v jejich vlastní linii ve spolupráci s NFPOC, který jim obstaral a zarezervoval palubní lístky, nebo vozidla určená k přesunu a zároveň k výkonu služby v dané oblasti. Dorazí-li policisté do operační oblasti, tak se ubytují buď již v předem smluveném ubytovacím zařízení, které obývala předchozí operační česká jednotka, nebo si v některých případech ubytování operativně zajistí sami. Tato uvedená druhá verze se ve většině případů vyskytne tehdy, jedná-li se o novou prvotní výjezdovou oblast.

Jako příklad k těmto oběma verzím mohu z vlastní zkušenosti uvést zahraniční operaci z měsíců červen až srpen roku 2020, kdy jsem byl členem čtyřčlenného národního týmu vysланého v rámci mise Poseidon, která byla zaměřena na ostrahu námořní hranice mezi řeckými ostrovy a Tureckem prvotně do operační oblasti na ostrově Lesbos v Řecku. Zde jsme vystřídali končící českou jednotku, která s předstihem pro náš národní tým provedla rezervaci pokojů v ubytovacím zařízení, který obývala. Tím nám tak zajistila ubytování a odlehčila od této nelibé povinnosti. Po odsloužených 14 dní na tomto ostrově jsme z NFPOC z ČR obdrželi informaci, že do týdne se musíme přesunout do operační oblasti na pobřeží města Lecce v Itálii, kde budeme působit v rámci operace ve Středozemním moři s názvem Themis. Cílem této operace bylo zesílit kontrolu hranic Itálie z důvodu zvýšené migrační vlny

z Afriky. Nutno podotknout, že v celém roce 2020 nepůsobil v této oblasti národní tým ČR a že v roce 2020 jak je známo probíhala pandemie COVID 19. Z tohoto důvodu byla mimo jiné i v Itálii většina hotelových zařízeních, penzionů nebo ubytoven uzavřena nebo nebyla vůbec inzerována na internetových ubytovacích portálech. Jediný vhodný ubytovací objekt, který byl svým umístěním v této oblasti dostupný, byl provozován bio olivový sad, který ve svém areálu měl neobsazené pokoje, které původně sloužily pro pracující zemědělce na olivovém poli, nebo projíždějící turisty, který jsme využili po celý pobyt v této operační oblasti.

Závěrem k této kapitole o přesunu do místa působení lze uvést, že pro členy národního týmu Frontex to nepřináší závažnější problémy. V době internetu a několika dostupných portálů a aplikací, lze ubytování v operační oblasti nebo v její blízkosti lehce sjednat. V krajních případech, jako byl ten náš, který se týkal neplánovaného přesunu do operační oblasti tzv. za mimořádných situacích lze uvést, že by zde bylo vhodné nastavit bližší mezinárodní spolupráci s NFPOC v Itálii, který by měl mít lepší a osobní znalost v operačních oblastech a doporučit nebo přímo zajistit ubytování pro členy národních týmů z jiných zemí.

Předpisy, které souvisí s detaily služby v zahraničí, jsou zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, kde jsou především v § 119 upraveny náležitosti ohledně platových podmínek. Poté stěžejním předpisem pro účely vyslání policistů do služby v zahraničí je zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky. Konkrétně § 93 hovoří a vymezuje, kdy může český policista vykonávat službu v zahraničí. Co do interních norem lze uvést například pokyn policejního prezidenta č. 290/2017, kterým jsou upraveny stejnokrojové předpisy. Z evropských právních norem lze zařadit do této skupiny opět NEPaR2019/1896.

7.3 „Briefing“ – seznámení se s operační oblastí

Po náročném přesunu a ubytování se ve většině případů druhý den koná tzv. "Briefing" neboli informační schůzka, která je rozdělena minimálně vždy do dvou částí. Jelikož se jedná o interní informace Frontexu, uvedu jen tento průběh v obecné rovině.

Prvotní seznámení s operační oblastí provádí FTSO (viz kapitola 2.6 Profily příslušníků EBCGT), který přivítá všechny zahraniční členy národních týmů z různých zemí EU a předá jim obecné informace o názvu operační akce, provede školení o používání donucovacích prostředků a zbraně a uvede nejrizikovější místa, kde dochází k nelegální migraci, pašování drog a jiných látek a k výskytu další trestné činnosti. Dále uvede pozitivní a v některých případech i negativní zkušenosti z předešlého působení členů týmu Frontex.

Druhá informační schůzka se týká předání podrobnějších informací ze strany FSO (viz kapitola 2.6. Profily příslušníků EBCGT), který již vyjmenovává detailnější informace týkající se úseků hranic v operační oblasti, čas a ukončení služeb, jak psát úřední záznamy pro analytické vyhodnocení – viz kapitola 3.2 Analýza operačních rizik, parkování služebních vozidel, nošení služebního domácího stejnokroje s modrým nápisem Frontex, ukládání a převzetí zbraní a jiných pomůcek a další jiné technické a taktické záležitosti.

Zjednodušeně lze říci, že tyto informační schůzky jsou pro policisty, kteří se chystají působit v operační oblasti velice neutráktivní a neoblíbené. Já jsem sice zmínil jen prvotní dvě, ale z vlastní praxe mohu uvést, že jsem během dvou dnů absolvoval čtyři „briefingy“, kdy jejich obsah byl neměnný a opakující se.

7.4 Výkon služby v operační oblasti

Samotný výkon služby ze strany českých policistů pod Frontexem je prováděn dle pravidelných cyklů a dle povahy jejich profilového zařazení. Budeme-li se bavit o nejpočetnějším profilovém zastoupení, tak se jedná o „Důstojník hraničního dozoru“ (Border Guard Officer) – (viz kapitola 2.6 Profily příslušníků EBCGT), který ve většině případů vykonává služební cyklus ve formě denní – noční – dva dny volna. Pod tento profil se řadí i obsluha autotermovize, který má pravidelné služby noční – noční – dva dny volna a to po celou dobu zahraniční mise.

Během celého nasazení v zahraniční se provádí mezi členy Frontexu a vedením operační oblasti mimořádné informační schůzky, ve kterých se projednávají aktuální hrozící rizika na vnějších hranicích, nebo zjištěné nedostatky. Policejní výkon služby, který působí na cizím zahraničním území, se řídí právními normami dané země, kde momentálně působí.

Při výkonu služby pod Frontexem v kategorii 3 a 4 (viz kapitola 2.7 kategorie příslušníků) nelze čerpat dovolenou a příslušníkům nejsou propláceny hodiny za službu přes stanovený čas.

7.5 Ukončení mise, návrat na domovské útvary

Ukončení zahraniční mise probíhá ve formě „debriefingu“, což je konečná informační schůzka, které jsou přítomny zahraniční členové Frontexu, kteří ukončují misi a vedení operační oblasti. Zde se analyzuje provedený výkon služby, statistické údaje zejména v souvislosti s počty detekovaných a zajištěných nelegálních migrantů. Dále je zde kladen velký důraz na provedení zpětné vazby od samotných příslušníků, kteří popisují své zkušenosti a případné problémy, které zjistili při výkonu konkrétní zahraniční mise.

Samotný „debriefing“ je z pravidla plánovaný dva dny před ukončením mise, v některých případech na pouhý jeden den před odjezdem zahraničních týmů do svých zemí. Je brán jako závěrečné setkání s vedením Frontexu v operační oblasti a samotnými členy týmů, kteří v operační oblasti ukončují svou činnost.

Po návratu do České republiky se policisté opět zařadí do svého domovského organizačního článku, v kterém vykonávali své služební povinnosti před odjezdem na zahraniční misi.

8 Řízený rozhovor, jeho způsob provedení

Za účelem zodpovězení hypotézy, jaká je v současné době situace v prostředí Policie ČR ohledně agentury Frontex, byl realizován řízený rozhovor také nazývaný jako polostrukturovaný rozhovor, který spadá pod analytcko-empirický výzkum.

Úkolem tohoto hovoru bylo získat informace a poznatky ze skutečného policejního prostředí. Metoda byla použita pro komparační zkoumání subjektivních postojů, zkušeností, názorů a pro získání podrobnějších informací k působení na zahraničních misích.

Řízený rozhovor byl proveden telefonicky se třemi respondenty a to policisty ČR, kteří jsou stále členy národního týmu ČR agentury Frontex zařazeny v kategorii. Všichni tři oslovení policisti souhlasili s rozhovorem jen za podmínky anonymity, kdy toto bylo ze strany zpracovatele této práce respektováno. Rozhovor obsahoval první monologickou část, která byla zaměřena na vstup k Policii ČR, kdy a proč vstoupili do národního týmu agentury Frontex, na celkový počet absolvovaných zahraničních misí a zda se chtějí těchto misí v budoucnu stále zúčastňovat. Poté následovala sada pěti níže položených konkrétních otázek:

1. Byl jste seznámen s NEPaR 2019/1896?
2. Víte, na jakém právním základě jste vysílan do zahraniční mise pod agenturou Frontex?
3. Jste spokojen s příplatkem za službu v zahraničí dle § 119 zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů?
4. Jste spokojen s délkou doby, po kterou jste vyslán do zahraniční mise pod agenturou Frontex?
5. Jste informován ze strany NFPOC v ČR o novinkách nebo připravovaných akcích v souvislosti s agenturou Frontex ?

8.1 Respondent č. 1

Respondent č. 1 je policistou zařazeným na Krajském ředitelství hl. města Prahy, V monologické části uvedl, že je policistou od roku 2012, o agentuře Frontex se dozvěděl, někdy kolem roku 2015, kdy přesnější dobu si nepamatuje a to od svého kolegy z oddělení, který absolvoval již dva výjezdy jako člen národního týmu agentury Frontex a vylíčil mu, čím se Frontex zabývá. Toto se mu jevilo jako velmi zajímavá zkušenost a změna od zaběhnutého výkonu povolání a rozhodl se, že se pokusí stát také členem národního týmu Frontex za ČR. Po vyřízení povinného administrativního procesu a záležitostí byl nakonec v roce 2017 přijat. Celkem se zúčastnil již pět zahraničních operací pod agenturou Frontex, jeho poslední mise je z roku 2023 a má v plánu se i nadále těchto misí zúčastňovat.

Jeho konkrétní přepsané odpovědi na položené otázky jsou v následujícím znění:

1. – Ne
2. – Ano, podle zákona o služebním poměru č. 361/2003 Sb.
3. – Ne, mohlo by to být ve větším rozsahu
4. – Ne, nejsem spokojen, necelé dva měsíce je krátká doba
5. – Ne, informován jsem minimálně, myslím si, že by to mohlo být lepší.

8.2 Respondent č. 2

Respondent číslo 2 je z Krajského ředitelství policie Jihomoravského kraje, svoji pestrou policejní kariéru započal v roce 1991, o Frontexu jako takovém se dozvěděl od svého kolegy z oddělení kolem roku 2008. Členem národního týmu Frontex se stal hlavně z důvodu, že se mu to jevilo jako velmi zajímavá zkušenost a poznání jiného policejního prostředí. Jako člen národního týmu působil již na pěti zahraničních misí. Jeho poslední operace pod Frontexem je z roku 2023, má v plánu se i nadále zúčastňovat těchto operací.

Jeho konkrétní přepsané odpovědi na položené otázky jsou v následujícím znění:

1. – Ne
2. – Ano, podle zákona o služebním poměru č. 361/2003 Sb.
3. – Ne, nejsem
4. – Nejsem spokojený, je to krátká doba
5. – Ne, informován jsem minimálně, mohlo by to být ve větší míře.

8.3 Respondent č. 3

Respondent číslo 3 je z Krajského ředitelství policie Olomouckého kraje, policistou je od roku 2010, členem národního týmu Frontex je od roku 2018, o tom, že Policie ČR vysílá své členy do zahraničních operací pod touto agenturou, se dozvěděl také od svého přímého kolegy z oddělení. Jako hlavní důvod vstupu do Frontexu uvedl získání nových zkušeností a změna pracovního prostředí. Pod Frontexem působil v pěti zahraničních misích. Jeho poslední aktivní účast je z roku 2023 a i on má v plánu nadále působit jako člen národního týmu.

Jeho konkrétní přepsané odpovědi na položené otázky jsou v následujícím znění:

1. – Ne
2. – Ano, podle zákona o služebním poměru č. 361/2003 Sb.
3. – Ne
4. – Ne, je to krátká doba
5. – Ne, informován jsem minimálně, podle mě to je nedostačující, nejsem spokojen

8.4 Analýza dat z řízených rozhovorů

Na základě shora uvedených odpovědí od všech tří respondentů byly celkově vyhodnoceny a poté komparačně srovnány tyto řízené rozhovory.

Z monologické části oslovených respondentů bylo zjištěno, že:

- Všichni dotazovaný jsou u Policie ČR více jak 10 let, respondent č. 1 – 12 let, respondent č. 2 – 33 let, respondent č. 3 – 14 let
- Dotazovaní se o Frontexu dozvěděli ze svého blízkého policejního kolektivu
- Jako důvod shodně uvedli, že je do Frontexu přivedla zejména touha získat nové zkušenosti a změna pracovního policejního prostředí
- Každý z nich absolvoval minimálně 5 zahraničních misí pod agenturou Frontex, jen respondent č. 1 jich vykonal 6
- Všichni mají v plánu se i nadále zúčastňovat zahraničních misí agentury Frontex

Z odpovědí respondentů na shora uvedené konkrétní otázky bylo zjištěno, že jejich odpovědi byly zcela shodné, na položené otázky odpověděli následovně:

Otzáka č. 1 – NE

Otzáka č. 2 – ANO

Otzáka č. 3 – NE

Otzáka č. 4 – NE

Otzáka č. 5 – NE

8.5 Zjištěné skutečnosti z provedených rozhovorů

Po vyhodnocení sběru dat byla tato data vyhodnocena a byl učiněn závěr k těmto provedeným rozhovorům, byl zjištěn fakt, že členy národního týmu nikdo prokazatelně neseznámil s platným evropským nařízením NERaP 2019/1896, který je hlavním právním pramenem pro celou agenturu Frontex a tedy i pro její členy, mezi které patří i oslovení respondenti.

Na druhou stranu je nutné podotknout, že respondenti shodně správně uvedli českou právní normu, na jejímž základě jsou vysílány do zahraničních operací, kdy všichni oslovení uvedli zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů.

Zcela shodná odpověď zazněla i na otázku týkající se zda-li jsou respondenti spokojeny s výší příplatku s příplatkem za službu v zahraničí dle § 119 zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, kdy uvedli, že ne. K této odpovědi je třeba upřesnit, že tento příplatek za službu vykonávanou v zahraničí je dostupný pro členy národního týmu ČR od roku 2022. Do této doby nebyl tento příspěvek členům vyplácen a zahraniční operace ČR v rámci Frontexu fungovaly na stejné úrovni jako například bilaterální spolupráce ČR s Maďarskem týkající se pomocného střežení hranic mezi Maďarskem a Srbskem.

K další otázce všichni respondenti uvedli, že doba, pro kterou jsou vyslány do zahraničí v rámci operací pod Frontexem je pro ně příliš krátká. Z vlastní zkušenosti je známo, že členové na probíhající zahraniční misi často vedou diskuse a doufají, že se jim mise z jakéhokoliv důvodu prodlouží a to alespoň o další dva měsíce.

Poslední otázka týkající se informovanosti ze strany jejich NFPOC, byla také ve shodné odpovědi od všech respondentů, kdy všichni uvedli, že nejsou s informovaností spokojeni, že by mohla být na lepší úrovni. Všeobecně je pravdou, že informovanost ze strany NFPOC k samotným členům je v minimální míře, jedná se spíše o sdělení informací ve změnách vedoucích pozic NFPOC nebo o hlavních obecných zjištěných nedostatcích při výkonu zahraniční operace. Kdy tyto informace jsou členům hromadně zasílány formou elektronické pošty a to v průměru dvakrát až třikrát do roka.

Závěr

Jako zpracovatel této bakalářské práce a zároveň člen národního týmu agentury Frontex, bych chtěl závěrem uvést, že je mi ctí se zúčastňovat zahraničních operací pod hlavičkou zmiňovaného Frontexu za Českou republiku. Je nutno však uvést i pář negativních poznatků, které jsem v rámci vykonaných misí zaregistroval.

Jako hlavní negativní jev, považuji finanční ohodnocení, konkrétně příplatek za službu v zahraničí, který je uveden v § 119 zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, kde je stanovena jeho výše v rozmezí od 700 až 4000 USD měsíčně popřípadě v rovnocenné výši v EURO³⁵, kdy přesnou výši však stanoví ředitel bezpečnostního sboru služebním předpisem. V rámci Policie ČR je tato výše stanovena v dolní polovině tohoto rozpětí. Upravením a navýšením tohoto příplatku na částku dosahující alespoň poloviny tohoto finančního rozpětí, by vedlo k lepší motivaci a náboru dalších členů do národního týmu Frontex. Tento fakt, který je mnou vnímám jako negativní, byl zjištěn i z provedeného řízeného rozhovoru, kdy na konkrétní otázku týkající se výše tohoto příplatku všichni dotazovaní uvedli, že s tou to výši spokojeni nejsou.

Další záležitost, která by se dala zlepšit v oblasti vysílání českých příslušníků do zahraničních misí pod agenturou Frontex, je zejména v jejich délce trvání. Ve většině případů je pro nejpočetněji vysílanou kategorii 3 stanovena délka na 58 dní, tedy na necelé dva měsíce v jednom roce, ačkoli platné NEPaR 2019/1896 v článku 57 v bodu 2 uvádí, že kategorie 3 se vysílá až na 4 měsíce v kalendářním roce³⁶. Toto slovní spojení se dá jinak přeložit, tak, že umožňuje NFPOC vyslat konkrétního policistu do zahraniční spolupráce v rámci Frontexu buď jedenkrát za kalendářní rok

³⁵ § 119 Zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů v posledním znění

³⁶ Každý členský stát zajistí, aby jmenovaní operativní pracovníci byli na vyžádání agentury k dispozici v souladu s opatřeními stanovenými v tomto článku. Každý pracovník je k dispozici na dobu až čtyř měsíců v daném kalendářním roce. Členské státy však mohou rozhodnout o vyslání konkrétního pracovníka na dobu delší čtyř měsíců. V případě pracovníků s potřebnými dovednostmi se toto prodloužení započítá jako zvláštní příspěvek tohoto členského státu k témuž profilu nebo jinému požadovanému profilu. Náklady vzniklé pracovníkům vyslaným podle tohoto článku se hradí v souladu s pravidly přijatými podle čl. 45 odst. 2.

až na 4 měsíce, nebo i vícekrát během kalendářního roku, kdy však celková doba působení v zahraniční misi by neměla přesáhnout délku 4 měsíců.

Zkrátka řečeno výkon služby na zahraniční misi v délce necelých 2 měsíců během jednoho vyslání je nejenom z mého pohledu, ale i z pohledu mých několika desítek kolegů z národního týmu Frontex nedostačující. Tento fakt opět vyplynul i z řízeného rozhovoru, kdy oslovení respondenti zastávají tento zmíňovaný názor, tedy, že by preferovali výjezd do zahraniční operace jen jednou během kalendářního roku, ale po dobu 4 měsíců místo necelých dvou. Upravením této doby trvání by vedlo k menší administrativní zatíženosti NFPOC, k získání lepší osobní a místní znalosti v dané oblasti působících příslušníků v zahraniční misi a navázání lepší spolupráce s místními neziskovými organizacemi a policejními institucemi.

Z mého pohledu je nutné i zmínit to, že roční příspěvky ČR, které mají být poskytnuty stálému útvaru pro krátkodobá vyslání v souladu s článkem 57 NEPaR č. 1869/2019³⁷ jsou dle mého názoru oproti jiným členským státům ve velmi nízkém počtu. Budeme-li hovořit o příspěvcích pro rok 2024 je Česká republika z 30 států na 7. místě od konce s příspěvkem ve výši 57 členů z národního týmu. Méně zavázaných příspěvků má jen Island (6), Malta (17), Lucembursko a Kypr (oba 23), a Estonsko (51). Vhodné je i podotknout, že například Maďarsko má tyto závazky o více jak třikrát vyšší (184), vyšší příspěvky pro vyslání má i Slovensko (99) a Rakousko (96). Jak tedy navýšit tento počet závazků pro stálý útvar Frontexu ?

Dle mého názoru by tomuto pomohlo intenzivnější jednání mezi zastupitelem ČR ve Správní radě Frontexu s cílem tyto počty pro ČR navýšit. Toto samotné případné navýšení počtu ročních příspěvků by vedlo k pravidelné vyšší rotaci všech stálých členů do zahraničních operací a tím by se tak eliminoval fakt, že někteří členové ze stálého sboru odcházejí z důvodu, že nevyjíždí pravidelně každý rok do zahraničních misí, ale vždy s delším časovým odstupem.

³⁷ Příloha č. III. nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1896 ze dne 13. listopadu 2019 o Evropské pohraniční a pobřežní stráži a o zrušení nařízení (EU) č. 1052/2013 a (EU) 2016/1624

Dalším hlavním tématem, které by se dalo vylepšit v oblasti členů národního týmu Frontexu je seznamování se s hlavními právními evropskými a českými normami týkající se celkového fungování, práv a povinností při výkonu zahraniční mise. Toto by bylo zejména vhodné učinit před každým výjezdem do mise. Při této „před výjezdové“ informační schůzce by bylo mimo jiné vhodné zmínit současné nálady ve společnosti v dané cílové zemi k agentuře Frontex, její politické smýšlení k migrační situaci, či vztahu k ČR. Touto včasnou informovaností by se tak dalo zabránit i jednání, které se odehrálo na ostrově Lesbos v Řecku v roce 2019, kdy policisté ČR jako členové národního týmu, při výkonu zahraniční mise v rámci agentury Frontex, byli ve večerních hodinách při návratu ze služby svým služebním vozidlem označeným nápisem „Frontex“ napadnuti místními obyvateli ostrova, kteří po vozidle házeli kameny a v řečtině na ně pokřikovali. Toto jejich chování bylo poté ze strany řecké policie vysvětleno tím, že nenávist ze strany obyvatel ostrova Lesbos vůči Frontexu jako takovém, plyne z jejich domněnek, že Frontex nechává doplout lodě s migranty až na pobřeží jejich domoviny, místo toho, aniž by lodě rovnou včas „otáčel“ a doprovodil je do místa jejich vyplutí. Od místní policie bylo poté zjištěno i to, že obyvatelé již od roku 2018 tuto skutečnost uváděli místním orgánům policie a samosprávy, kde namítali, že nelegální migrace na jejich ostrově jim znemožňuje plnohodnotné podnikání v oblasti cestovního ruchu a postupně zvyšujícímu se odlivu turistů z ostrova, kdy z tohoto vinili samotnou agenturu Frontex a vyjadřovali se, že je na ostrově nechtějí, že si svou bezpečnost zajistí sami.

Dle mého názoru již v době tohoto prvního zjištění, mělo dojít k výměně informací mezi policejními orgány ostrova Lesbos s orgány Frontex, kteří v oblasti již působí jako FSO nebo FTSO (viz kapitola 2.6 Profily příslušníků EBCGT) a NFPOC členských zemí, kteří vysílají své členy národních týmů k plnění mise. Tato spolupráce by zahrnovala i opatření vedoucí k možnému snížení rizik mezi místními obyvateli s agenturou Frontex a to například nepoužívání k převozu mezi jejich ubikací do místa výkonu služby (vzdálené vhodné odlehlé vyvýšené místo pro výkon služby termovize) služební vozidla s nápisem Frontex a místo nich využít vozidla civilní, které by nevzbuzovali také negativních reakcí směrem k místním obyvatelům.

Otázka celkové informovanosti ze strany NFPOC ke členům národního týmu byla také zahrnuta i v řízeném rozhovoru, kdy opět všichni respondenti uvedli, že nejsou spokojeni s touto oblastí.

Jako řešení bych navrhul, aby NFPOC ČR navýšil počet svých pracovníků a vždy na začátku roku uspořádal pro členy národního týmu, kteří mají být vysláni do zahraniční mise, informační schůzku, při které by došlo k seznámení se s negativními jevy a skutečnostmi vyskytující se v cílové zemi. Při této schůzce by bylo možno přítomné seznámit s platnými evropskými právními normami, které upravují celkové fungování Frontexu, tento návrh opět zmiňuje na základě vyhodnoceného řízeného rozhovoru, kdy opět všichni oslovení uvedli, že nebyli seznámeni s NERaP 2019/1896.

Toto jsou některé návrhy, které by mohly přinést zlepšení hlavně pro samotné členy národního týmu ČR při působení v zahraničních operacích pod agenturou Frontex. Samotní členové si zlepšení jak finančního ohodnocení, tak i jiných oblastí určitě právem zaslouží, jelikož svým dosavadním působením při vykonávaných misích v zahraničí zvyšují prestiž a dobré jméno celé České republike.

Určitě je třeba i zmínit pozitivní stránky agentury Frontex ve vztahu k členům národního týmu ČR. Jako hlavní fakt bych uvedl, že Frontex jako celek již plně respektuje své kolegy z ČR, tento fakt je zcela patrný již při samotném „přivítání“ v operační oblasti, nebo při závěrečných schůzkách, kde je tradičně český tým vyvýšován nad ostatními. Co se týče NFPOC ČR, tak je třeba zmínit nadstandardní práci a aktivitu kpt. Mgr. Jonáše Nárožného z ŘMPS z odboru strategické spolupráce z oddělení vysílání do zahraničí, který i přes svou pracovní vytíženosť se snaží vždy být členům národního týmu nápomocen a policejním žargonem řečeno být vždy „na příjmu“.

Úplným závěrem k celé bakalářské práci bych uvedl, že jsem se spíše zaměřil na praxi a praktické zkušenosti, které jsem nabyl při výkonu v zahraničních misích pod agenturou Frontex. Dále je nutno zmínit, že sem informace v této práci čerpal i z přednášek a seminářů JUDr. Miloslava Smetany při předmětu Činnost cizinecké

policie na půdě Policejní akademie v Praze, při kterých mimo jiné prezentoval své služební zkušenosti z oblasti analýzy rizik plk. Mgr. Michal Dvořák z ŘSCP a npor. JUDr. Jana Mokrá, PhD z Katedry integrovaného riadenia hraníc, APZ Bratislava ze Slovenské republiky z oblasti Frontexu a jeho vnitřní struktury.

Použitá literatura

Použitá literatura

- SMETANA, M. *Činnost cizinecké policie I.* 1. vydání. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze. 2021. 184 s. ISBN 978-80-7251-526-4.
- FRONTEX. *Frontex at a glance*. Varšava: Frontex, 2012, ISBN 987-92-95205-12-3, s. 4
- HRABÁLEK, Martin. *Ochrana hranic EU a role agentury FRONTEX v ní: Teorie a modely evropské integrace*. Joštova 10, 602 00 Brno: Masarykova univerzita, 2012. ISBN 978-80-210-5988-7. s. 63-68

Použité internetové zdroje

- Agentura Frontex - Sekce Analýza rizik. Online. Dostupné z: <https://www.frontex.europa.eu/what-we-do/monitoring-and-risk-analysis/risk-analysis/risk-analysis/> [cit. 23.12.2023].
- Agentura Frontex - Sekce Monitoring a analýza rizik. Online. Dostupné z: <https://www.frontex.europa.eu/what-we-do/monitoring-and-risk-analysis/monitoring-and-risk-analysis/> [cit. 2023.12.23].
- Curia Rationum: Evropský účetní dvůr. *Výroční zpráva o agenturách EU za rozpočtový rok 2022*. Online. Dostupné z: https://www.eca.europa.eu/ECAPublications/SAR-AGENCIES-2022/SAR-AGENCIES-2022_CS.pdf [cit. 2023.12.23].
- *EUROJUST*. Agentura Evropské unie pro justiční spolupráci v trestních věcech, je jedinečné centrum se sídlem v Nizozemském Haagu, v jehož rámci vnitrostátní justiční orgány úzce spolupracují při boji proti závažné přeshraniční organizované trestné činnosti. Online. Dostupné z: <<https://www.eurojust.europa.eu/cs/node/47/kdo-jsme>> [cit. 23.1.2024].
- *EUROPOL*. Sídlí v nizozemském Haagu. Jeho posláním je podporovat své členské státy při předcházení a boji proti všem formám závažné mezinárodní a organizované trestné činnosti, kyberkriminalitě a terorismu. Kromě toho

spolupracuje s řadou partnerských zemí mimo EU a s mezinárodními organizacemi. Online. Dostupné z: <<https://www.europol.europa.eu/about-europol:cs>> [cit. 2024.01.23].

- **EUROSUR.** Evropský systém ostrahy hranic (EUROSUR), který byl zřízen v roce 2013, je rámcem pro výměnu informací a spolupráci mezi členskými státy a agenturou Frontex s cílem zlepšit situační povědomí a zvýšit schopnost reakce na vnějších hranicích. Online. Dostupné z: https://home-affairs.ec.europa.eu/policies/schengen-borders-and-visa/border-crossing/eurosur_en [cit. 23.1.2024].
- **ETIAS.** Evropský systém cestovních informací a povolení. Jedná se o elektronický systém, který zavádí Evropská unie (EU) pro kontrolu cestujících ze zemí bez vízové povinnosti, kteří chtějí vstoupit do schengenského prostoru. Online. Dostupné z: <https://mzv.gov.cz/milano/cz/konzularni_a_vizove_informace/aktuality/vstup_do_zemi_eu_etias_od_roku_2024.html> [cit. 2024.01.23].
- **FADO.** Systém umožňuje mezi zeměmi EU rychlé sdílení vyobrazení pravých, padělaných a pozměněných dokladů, aby bylo možné podpořit boj proti falšování dokumentů a dokladů totožnosti. Online. Dostupné z: <<https://eur-lex.europa.eu/CS/legal-content/summary/combatting-document-fraud-fado-image-archiving-system.html>> [cit. 2023.12.12].
- **FRONTEX:** Model společné integrované analýzy rizik: Souhrnná příručka. [online]. Dostupné z: <https://www.frontex.europa.eu/assets/CIRAM/cs_CIRAM_brochure_2013.pdf> [cit. 2024.01.22].
- **FRONTEX.** Common Integrated Risk Analysis Model version 2.1. TT-05-22-143-EN-C. ISBN 978- 92-9467-365-7. doi: 10.2819/799175. S. 5-16.
- Oddělení analýzy rizik ŘSCP: *Analytické informace KŘP*. Online. Dostupné z: <<https://scp-portal.pcr.cz/kr/oar/SitePages/ANALYTICK%C3%89%20INFORMACE%20K%C5%98P.asp>> [cit. 2023.02.02].

- ŘMPS: Ředitelství pro mezinárodní policejní spolupráci. Online. Dostupné z: <<https://www.policie.cz/clanek/reditelstvi-pro-mezinarodni-policejni-spolupraci.aspx>> [cit. 2023.02.23].
- Slovníček pojmu: *Migrace*. Online. Dostupné z: <<https://www.mvcr.cz/migrace/clanek/slovnicek-pojmu.aspx>> [cit. 29. 11. 2023].
- Smlouva o fungování Evropské unie. Online. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/HTML/?uri=CELEX:12012E288&from=EN> [cit. 2023.11.13].
- Správní rada – Frontex – European Union. Online. Dostupné z: <https://www.frontex.europa.eu/cs/o-nas/spravni-rada/> [cit. 2023.01.12].

Použité právní normy

- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1240
- Nařízení evropského parlamentu a rady (EU) 2016/399 ze dne 9. března 2016, kterým se stanoví kodex Unie o pravidlech upravujících přeshraniční pohyb osob (Schengenský hraniční kodex).
- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1896 ze dne 13. listopadu 2019, o Evropské pohraniční a pobřežní stráži a o zrušení nařízení (EU) č. 1052/2013 a (EU)
- Rozhodnutí Správní rady Agentury Frontex č. 11/2012 ze dne 23. května 2012, kterým se stanoví profily a celkový počet příslušníků jednotek Evropské pohraniční stráže.
- Zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů
- Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky

Přílohy

Příloha č. 1

Roční příspěvky, které mají členské státy poskytnout stálému útvaru pro krátkodobá vyslání pracovníků v souladu s článkem 57 NEPaR č. 1869/2019

Země / Rok	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Belgie	72	70	80	85	100	105	110
Bulharsko	96	93	107	113	133	140	147
Česko	48	47	53	57	67	70	73
Dánsko	70	68	77	82	97	102	106
Německo	540	523	602	637	748	785	827
Estonsko	43	42	48	51	60	63	66
Řecko	120	117	133	142	167	175	183
Španělsko	266	259	296	315	370	389	407
Francie	408	396	454	481	566	593	624
Chorvatsko	156	152	173	184	217	228	238
Itálie	300	292	333	354	417	438	458
Kypr	19	19	21	23	27	28	29
Lotyšsko	72	70	80	85	100	105	110
Litva	94	91	104	111	130	137	143
Lucembursko	19	19	21	23	27	28	29
Maďarsko	156	152	173	184	217	228	238
Malta	14	14	16	17	20	21	22
Nizozemsko	120	117	133	142	167	175	183
Rakousko	82	79	91	96	113	119	125
Polsko	240	233	267	283	333	350	367
Portugalsko	72	0	80	85	100	105	110
Rumunsko	180	175	200	213	250	263	275
Slovinsko	84	82	93	99	117	123	128
Slovensko	84	82	93	99	117	123	128
Finsko	72	70	80	85	100	105	110
Švédsko	82	79	91	96	113	119	125
Švýcarsko	38	37	43	45	53	56	59
Island	5	5	5	6	7	7	7
Lichtenštejsko	0	0	0	0	0	0	0
Norsko	48	47	53	57	67	70	73
CELKEM	3 600	3 500	4 000	4 250	5 000	5 250	5 500

Tabulka 1: Roční příspěvky států (zdroj: Příloha č. III NEPaR č. 1869/2019)